

Pest 62

Postafiók

„Ujság“ szerl.

Magyarországi Ujság

16. évfolyam

Noviszád, 1935 január 22. kedd

16. szám

Páris: az egyezmények középpontja

A francia diplomácia minden erejével a keleti paktum létrehozásán fáradozik — Párhuzamosan tolnak a keleti és a középeurópai egyezményre vonatkozó tárgyalások — Amíg Németország nem csatlakozik a keleti és dunai egyezményhez, addig Franciaország nem tárgyal a német egyenjoguságról

Franciaország, Jugoszlávia, Olaszország, Görögország, Törökország és Spanyolország bevonásával tengeri egyezményt is akarnak kötni

Párisból jelentik: Laval külügyminiszter vasárnap hazaérkezett s így a Népszövetségi Tanács hétfői záróülésén a francia kormányt Massigli főmegbízott képviseli. A vasárnapi francia lapok nagy elismeréssel írnak Laval genfi eredményeiről. A Petit Parisien hangoztatja, hogy a Népszövetség intézményének hasznos volta ismét beigazolást nyert. Az Excelsior szerint

a genfi tárgyalások során Franciaországnak sikerült maga mellé vonni mindazokat az államokat, amelyeknek közös célja a béke tartós megszervezése.

Remény van arra is — teszi hozzá a lap —, hogy később sikerülni fog megnyerni azokat az államokat is, amelyek eddig tartózkodó magatartást tanúsítottak.

Az Echo de Paris ezeket írja: Ha Németország nem hajlandó hozzájárulni a köl-

csönös segélynyújtási tervekhez, tehát a keleti egyezményhez és a dunai megegyezéshez, akkor Franciaország szerződést fog kötni Moszkvával és Prágával és

mindaddig nem boesátkozik Németországgal a fegyverkezési és egyenjogusági kérdésekről tárgyalásokba amíg Németország nem csatlakozik a keleti és dunai egyezményhez.

Igyanigy fog eljárni Franciaország Lengyelországgal szemben is — folytatja a lap — és ezt Laval már tudtára is adta Beck lengyel külügyminiszternek. Az Oeuvre megerősíti ezt az értesülést, amelyet kiegészít azzal, hogy azon a vacsorán, amelyet Laval péntek este adott Litvinov és a kisantant képviselőinek tiszteletére, a megállapodás Franciaország és a szovjet, valamint a kisantant államok között már létre is jött.

—o—

Bulgária elégedetlen

A Népszövetség Tanácsának határozásán — mint jelentették — tudomásulvette a pénzügyi bizottság jelentését Bulgária gazdasági és pénzügyi helyzetéről, noha Botolov bolgár külügyminiszter erőlyesen tiltakozott a jelentés elfogadása ellen. Georgijev bolgár miniszterelnök a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy

Bulgária nem ért egyet a genfi döntéssel.

A Népszövetség Tanácsának határozata nem elégíthet ki minket — mondotta. Nem makacsságból kifogásoljuk a pénzügyi bizottság jelentését, de

Eden a mostani ülészak munkájáról

Genfből jelentik: Eden lord főpecsétőr a sajtó képviselői előtt visszapillantást vett a Népszövetségi Tanács mostani ülészakának lefolyására. Nyilatkozatában

nagy elismeréssel szólott arról a szerepről, amelyet Laval a genfi tárgyalások során, nevezetesen a Saarkérdés, valamint az olasz-abesz szinai viszály elintézése körül betöltött.

Kijelentette, hogy a saarvidéki nemzet-

a bizottság tulzottan rózsaszímben látja helyzetünket.

Mi nagyrebecsüljük a bizottság munkáját, de az a felfogásunk, hogy

nem vállalhatunk olyan kötelezettségeket, amelyek teljesítését az ország tényleges helyzete nem enged meg.

A bolgár miniszterelnök nyilatkozata annál nagyobb feltűnést keltett, mert most történik meg először, hogy bolgár miniszter ilyen nyíltan és határozottan szembe helyezkedik a genfi intézmény állásfoglalásával.

közi csapatok elvonulásáról még nem hoztak semmiféle határozatot. Ami a leszerelés kérdését illeti, ebben az ügyben Flandin és Laval római látogatása előtt nem fog történni semmi. Egyébként

fontosnak tartja, hogy a keleti szerződést megkössék,

mert ebben az esetben a siker nagyobb kilátásával foghatnak hozzá más kérdések, nevezetesen a leszerelési kérdés megvitatásához.

A keleti paktum

Londonból jelentik: A Times varsói levelezője azt írja, hogy Beck lengyel külügyminiszter genfi megbeszélései a francia, román, osztrák, orosz és magyar külügyminiszterekkel nagy érdeklődést keltettek. Varsóban úgy tudják, hogy

a lengyel kormány elvileg kész csatlakozni az osztrák függetlenségi egyezményhez, a keleti egyezményrel szemben azonban nem változtatta meg eddigi magatartását.

Franciaországgal szemben a lengyel hivatalos álláspont ujabban békülékenyebb lett. A lengyel kormány tisztázni szeretné azokat a félreértéseket, amelyek az elmúlt években a lengyel-francia viszonyt megzavarták. Nem hiszik azonban, hogy a francia-lengyel szövetség felélesztésére irányuló kívánság oly erős volna, hogy az a keleti egyezmény elfogadására bírja Lengyelországot.

A francia egyezményrendszer záróköve

Párisból jelentik: A francia politikai körök továbbra is nagy érdeklődéssel figyelik a római egyezményt és a tervezett keleti egyezmény fejleményeit és általában biznak abban, hogy

Lavalnak sikerül érvényre juttatnia a francia szempontokat és szilárd alapon nyugvó egyezmény létrehozásával diadalra viszi majd Európa biztonságának ügyét.

A francia lapok a keleti egyezményt a francia egyezményrendszer zárókövének tekintik. A Petit Parisien szerint

az orosz, jugoszláv, csehszlovák, román, görög és török külügyminiszterek megegyeztek abban, hogy a keleti egyezményre, valamint a középeurópai egyezményre vonatkozó tárgyalásokat párhuzamosan folytatják,

anélkül azonban, hogy egyiket a másik elé helyeznék. A Temps szerint ez a két nagy diplomáciai vállalkozás egyáltalán nem áll ellentétben egymással. A Journal megállapítja, hogy Litvinovnak nem sikerült keresztülvinni azt a tervét, hogy a középeurópai egyezmény megkötését függőben tartásák a keleti egyezmény megkötéséig.

Nemek harca

Az ősbűnben résztvevett ugyan, sőt, a hogy a bibliába olvassuk, felbujtói szerepet töltött be a nő, de a paradicsomi idők elmúltával a harc a kenyérért s vele együtt a bűnözési hajlam és aktivitás a férfira toldott át. A nő kívül esett a kiméletlenség és brutalitás, a fizikai erő kifejtést igénylő és a lelki eldurvulásból származó teljesítmények hadizónáján és megmaradt a családi kör nemtőjének, a feleségi és anyai hivatás papnőjének, aki az otthon falai között a szelidség, a békesség és szeretet légkörét terjeszti maga körül. A férfinak és a nőnek ez a hatásköri megkülönböztetése óhatatlanul a nő társadalmi, szociális és gazdasági megrövidülésére vezetett s kifejeztette a gyengébb nem fogalmát, amelynek lényeges jegye a férfiaknak való kiszolgáltatottság.

Évezredekig tartotta magát a férfi és nő rendeltetésének ez a megoszlása, míg végül a tizenkilencedik században jelentkezték az ősrégi előítéletek megdöntésére törő egyenjogúsítási áramlatok s a jobbágyok felszabadítása, a közteherviselés, a törvény előtti egyenlőség, a sajtószabadság és egyéb reformok megvalósítása után sor került a nők kérdés korszerű megoldására. Abban a naiv és lelkes, szentimentális és elszánt közhangulatban, amely mindig kész volt lobbót vetni a gyengék és elnyomottak védelmezésére, nem volt mellőzhető a nő felszabadításának problémája. Amikor az emberi jogok nevében megszüntetik a rabszolgakereskedelmet és emancipálják a zsidókat, a nőre nézve is esedékessé válnak olyan törekvések, amelyek arra vannak hivatva, hogy az ugynevezett gyengébb nem rovására elhaharapozott téveszméket kigyomlálják a közvéleményből. Így vert gyökeert és később így terébélyesedett meg a nőemancipáció mozgalma. A vívmányok, amelyeket a nők az egyenjogúság terén szereztek, a háboru alatt természetesen bővültek, mert a harcerekken lekötött férfimunkaerők pótlása céljából égetően szükség volt a nők közreműködésére. A mód, ahogyan a nők ekkor a missziójukat betöltötték tanulságos adatokat szolgáltatott annak a kérdésnek eldöntéséhez, vajjon munkaerő tekintetében egyenrangú-e a nő a férfival.

Elfogulatlanul, a konzervativizmus macakassága és a progresszivitás elhamarkodottsága nélkül meg lehet állapítani, hogy a nő a társadalmi, gazdasági és kulturális életben sokkal több és sokkal nagyobb becsü munkára képes, mint amire a feminizmus térhódítása előtt lehetőséget nyújtottak neki. Azonban a vizsgaprodukciónál, amelyet a háboru idején végzett, az is kitűnt, hogy bármilyen tehetséges, szorgalmas és megbízható a nő, sok, eddig a férfi számára fenntartott foglalkozásban, nem tudja magát annyira kiszakítani a családi, az otthoni eszmekörből, amint azt a közélet szempontjai megkövetelik. Ha meg tudja tenni, az nőiességének elsőkevényesedésére va, ha nem tudja megtenni, le kell mondania az egyenjogúság teljességéről.

A háborut követő konvulziókban elvesztették hitüket a mult század népszerű jeliszavai és a tömegeken erőt vett kiábrándulás megfosztotta varázsuktól az olyan eszméket, mint liberalizmus, demokrácia, általános, egyenlő, titkos községenkénti választójog, felelős parlamenti kormány. Az elméletek és felfogások revíziójának korszakában a nőkérdést sem lehetett kivonni a felülvizsgálat alól, annál kevésbé, mert a katasztrófális munkanélküliségben a női konkurrencia a férfira nézve kényelmetlenné, sőt veszedelmessé vált. A nő kezdi a férfiak visszahelyezni a lovagkori piedesztálra, leborulnak előtte, petrarkai szonettekben fejezik ki imádatukat iránta, életpéket és vérüket ajánlják fel neki és érte s egyben megpróbálják ismét ki nem engedni a család rácsai közül. Ezt az irányzatot nem tudja a női társadalom elhajlítani azzal a kétségbeesett erőlködésével,

Az Excelsior azt írja, hogy genfi lengyel körökben nagyon rossz hatást keltett Litvinov legutóbbi kijelentéseinek az a része, amely a keleti egyezmény megkötésével kapcsolatban Lengyelországra vonatkozott.

Litvinov ugyanis kijelentette, hogy most már csak Németországtól függ

az egyezmény megkötése. Ez a nyilatkozat sértette a lengyelek érzékenységét,

akik szerint Litvinov tapintatlan módon célozott Berliinnek Varsóra gyakorolt befolyására

—o—

Laval londoni útja

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai levelezője írja Genfből: Laval londoni látogatása során ki fogja jelenteni, hogy

Németország felfegyverkezésének elismeréséről csak akkor lehet szó, ha előbb csatlakozik a római és a keleti egyezményekhez, mert csak ezek teremthetik meg azt a biztonságot, amelytől Németország egyen jogosságának elismerését várhatja.

Ha Németország fenntartja elutasító magatartását, Laval külön megállapodást köt Oroszországgal és Csehszlovákiával.

A Daily Herald diplomáciai levelezője megerősíti ezeket a híreket és megállapítja, hogy

ily módon Franciaország a megállapodások sorozatának központja lett

amelynek célja Németország bekerítése.

—o—

A Földközi-tengeri egyezmény

Párisból jelentik: Az Excelsior értesítése szerint a francia diplomácia a sokat emlegetett római és keleti egyezményeken kívül, — hogy Páris valóban az egyezmények középpontja legyen —

Földközi tengeri egyezmény megkötésére gondol, amelyben résztvenne Franciaország, Jugoszlávia, Olasz-

ország, Görögország, Törökország, esetleg Spanyolország is.

Természetesen az egyezményhez csatlakozhat Anglia is. A terv szerint ez az egyezmény szorosan kapcsolódna a kisantant egyezményhez, a Balkán szövetséghez és a megkötés előtt álló dunai egyezményhez.

—

Jevtics Bogolyub miniszterelnök vasárnap Beogradba érkezett

Jevtics Bogolyub miniszterelnök külügyminiszter három napos genfi tartózkodás után vasárnap visszatért Beogradba, Milánon és Trieszten keresztül. A miniszterelnök Genfben Laval francia külügyminiszterrel lord Eden angol főpeccsétörrel a balkáni antant és kisantant külügyminiszterivel tanácskozott.

A párisi nemzetközi vonat rendes körül

mények között már reggel nyolc óra előtt érkezik meg Beogradba és ezért a külügyminiszter kérte, hogy tekintsenek el a szokásos fogadtatástól. Így csak felesége, Cvetkovics miniszterelnökségi kabinetfőnök és Kojics Szlávko személyi titkár jelentek meg a pályaudvaron. A miniszterelnök Markovics külügyminiszteri kabinetfőnökkel és Knezsevics titkárral érkezett meg.

Tízmilliárd tonna szén van a Saarvidéken

Saarbrückenből jelentik: A Saarvidék visszaszátolása Németországhoz alkalmat szolgáltat arra, hogy ennek a földnek ismeretlen sajátosságaira terelődjen a figyelem. Van például a Saarvidéken egy hely, amely 250 év óta ég.

Salt Ingbert mellett fekvő szénrétegekről van szó, amelyek 250 évvel ezelőtt 300 méter mélységben kigyulladtak azóta szákadatlanul égnek.

Az égő rétegek helyét a talajból felszálló kis gőzcseppek és a föld melegsége jelzi. Goethe elbeszélése szerint, aki 1770-ben látogatta meg

vidéket, a talaj olyan meleg volt, hogy a csizmatalpon át is érezni lehetett.

Egyébként

a Saarvidéken 1000 méter mélységre lenyúló szénkészleteket 5000 millió tonnára becsülik, míg 500 méterrel mélyebbre hatolva, a készletek 10.000 millió tonnára tehetőek.

A saarvidéki föld mélyének e hihetetlen gazdagsága ellenére a vidék mégsem kelti hatalmas széntelep benyomását, mert a szénbányák óriási erdőszégekben húzódnak meg.

—o—

maguk nemének szupremáciáját nem veszélyeztetik. Akárhogy igyekeznek a nők alvilági vonatkozásban is a férfiakkal egy vonalba kerülni, a gangszterambicciókkal telített nő különlegesség marad, amelyről úgy írnak a lapok, mint a kétfejű borjuról. És bármennyire tiltakoznak is ellene a nők, a férfiak kimélni akarják őket a fuvó szél-től és magukat a női munka versenyétől.

MENTOR

—o—

Változások a legfelsőbb francia hadvezetőségben

Párisból jelentik: A minisztertanács Weygand tábornok helyébe, aki már elérte a korhatárt és így nyugdíjazták,

Gamelin tábornok vezérkari főnököt nevezte ki a legfőbb haditanács alelnökévé.

Colson tábornokot hadseregfőparancsnokká Georges tábornokot pedig mozgósítás esetére vezérkari főnökké nevezik ki.

Hivatalos körökben cáfolják a diplomáciai karban küszöbönálló változásokról elterjedt híreket.

Rehabilitálás — a vádlottak halála után

Párisból jelentik: A párisi hadbíróóság elégtételt adott egy családnak, amelyet a háborúban kémkedésért elítéltek. Egy francia bányászról, feleségéről és két gyermekéről van szó.

A bányászt és két fiát öt-ötévi kényszer-munkára, feleségét pedig husz évre ítélték. A szülők még a büntetés kitértése előtt meghaltak. Hosszas tárgyalás után

kitünt az elítéltek ártatlansága,

amit a bíróság perújítás során elismert és az utódoknak 68.000 frank kártérítést ítélt meg.

Névváltoztatási mozgalom Észtországban

Tallinból jelentik: Észtországban egy idő óta mozgalom folyik abban az irányban, hogy azok, akiknek családi neve nem észt, eredeti nevüket észt hangzásúra változtassák. Mint a lapok jelentik,

Einbund miniszterelnök és belügy-miniszter német hangzású nevét Enpaflura változtatta át

atyjának parasztbirtoka után. A mozgalom különösen a tisztviselők és a hadsereg tisztikara körében igen erős.

Mind a hármát elítélték, mind a hármát szabadon bocsájtották

Egy lopás és egy nem sikerült rablás három vádlottja felett ítélezett tegnap délelőtt a noviszádi törvényszék hármastanácsa. A három vádlottat a törvényszéki fogházból vezette elő a szuronyos fegyőrés és mivel mindhármuk büntetésébe beszámították a vizsgálati fogságot, az enyhén büntetett bűnösöket az ítélet kihirdetése után azonnal szabadlábra is helyezték. Ivanics Andrija halász és Ambrus József szolga, mindketten noviszádiak 1934 szeptemberében megkísérelték kirabolni a Trifkovic téren álló dohánytözsédét. Már be is hatoltak a trafikba, amikor tettenérték és azonnal el is fogták mindkettőjüket. Három havi fogházzal büntette meg a két balkezes betörőt a bíróság. Roszlaveev Mitrofan orosz menekült 1934 júliusában többször behatolt a Risztics selyem és szőnyeggyárba és ötven törülközőt, valamint több maradék árut vitt magával. A bíróság öt havi szigorított fogházzal sújtotta Roszlaveevet.

Friss norvég csukamájolaj

literje üveggel 30,- din. a SOA drogeriában

A frontarcosok után a francia földművesek képviselői is látogatást tettek Berlinben

Az olasz félhivatalos feltűnően éles állásfoglalása a német terjeszkedési törekvésekkel szemben

Berlinből jelentik: A francia frontarcosok látogatása után most már

a francia földművelők képviselői látogattak el Németországba és tisztelegtek a birodalmi parasztszervező helyettesénél, Mainbergnél.

A francia földművelők utaltak arra, hogy a német agrártörvényhozás mely benyomást keltett a francia földművesek körében. Mainberg hangoztatta, hogy

minden tekintetben óhajta a német és francia földművelők együttműködését.

Az egyik francia parasztszervező annak a reményének adott kifejezést, hogy a német és francia földművesek megbeszéléseit a jövőben rendszeresen folytatják.

Bécsből jelentik: A saarvidéki népszavazás után Ausztriában fokozódott a nemzeti szocialisták mozgalma. A nemzeti szocialisták titokban röpiratokat terjesztenek. Horogkeresztrel díszített nikkelérmék is láthatók.

A mozgalom Felsőausztriában a legerősebb. Az utcákon sok szétszórt papír-horogkereszt látható, a röpiratokban pedig azt követelik, hogy miként a Saarvidéken, Ausztriában is rendezzenek népszavazást.

Egyébként cáfolják azt a hírt, mintha a Heimatschutz tagjai kiléptek volna a szövetségből.

Rómából jelentik: A félhivatalos Giornale d'Italia élesen állásfoglal a német birodalmi sajtónak a saarvidéki szavazás utáni írásmódja ellen. A német lelkesedés új akcióprogramot dolgozott ki — írja a lap — de Európa egyetlen országa sem hajlandó alávetni magát annak a szellemi irányításnak, amelyet Németország rá akar erőszakolni. A zsidók és a németországi katolikus egyház elleni hadjárat és az Ausztriában és Litvániában folytatott üzeimék után sürgősen szükség van arra, hogy Németország megmagyarozza szellemi direktíváinak értelmét, mert

Európában nincs hely semmiféle hegemonia számára, különösen nincs akkor, ha ez a hegemonia szellemi talajról világuralmi terece akar átcsapni.

Hangsúlyozni kell, hogy a Saarkérdésnek az osztrák problémával való összekeverése kizárt dolog. A Saarvidék német terület volt, amelyet Németország a szövetségesek győzelme után elvesztett és most ismét visszakapott, Ausztria azonban sohasem volt német ország, hanem mindig megvolt és ma is meg van a maga történelmi, nemzeti és politikai egyénisége. A Saarkérdés nemzeti kérdés volt Németországban, Ausztria azonban nemzetközi probléma.

A lap végül arra a megállapításra jut, hogy

Hitler beszédei és a tények között, amelyek politikája keretében lejátszódnak, olyan mély szakadék tátong, hogy teljesen jogosultak azok a francia aggodalmak, amelyek a népszavazás után felmerültek. Ugy látszik, hogy ennek a problémának megoldása után Németország arra készül, hogy más, nem kevésbé veszedelemes problémákkal foglalkozzék.

Európának ezzel szemben világosságra és állandóságra van szüksége. Eppen ezért a saarvidéki népszavazás nem lehet kiindulópontja más, sötét üzemeknek.

Párisból jelentik: Az elzász-lotharingiai menekült központokba 550 saarvidéki érkezett. Toulousei jelentés szerint vasárnap újabb saarvidéki menekült csoport érkezett Toulouseba, számszerint 248-an.

Saarbrückenből jelentik: A Saarbrückener (nem Saarbrückener) Abendblatt jelentése szerint a német front vezetője, Reinheimer ellen

Dudweiler községben, amikor lakásáról eltávozott, merényletet követtek el. Amikor Reinheimer lakására hazatért, öt ember rálőtt.

A német front vezetőjét két golyó horzsolta, de sebesülése nem súlyos természetű. A merénylők elmenekültek.

Berlinből jelentik: Azoknak a tárgyalásoknak során, amelyek legutóbb Hitler kancellár berchtesgadener villájában folytak, rendi szenátus alakításának kérdése is szóba került. Az eddigi javaslatok szerint

a rendi szenátus a birodalmi kormány legfőbb tanácsadó testülete lesz, tehát nemzeti szocialista felsőház jellegével bír. A szenátus tanácskozásai titkosak, ellentétben a birodalmi gyűlés nyilvános üléseivel.

A szenátusnak 61 tagja lesz, akik részben a párt vezetőtagjaiból kerülnek ki, részben Hitler nevezi ki őket. De a kinevezett tagoknak is vezető állást kell betölteniük a nemzeti szocialista pártban. A szenátus ülésezeit a müncheni Barna Házban tartja, amelynek nagytermét már átalakítják erre a célra.

Német-francia mezőgazdasági bizottságok alakulnak

Berlinből jelentik: A francia és német földművelők képviselői között folytatott megbeszélések újabb állomáshoz vezettek.

Vegyes német-francia mezőgazdasági bizottságokat alakítanak, amelyeknek az lesz a feladatuk, hogy tisztázzák a német és francia földművelők együttműködésének lehetőségeit.

Noviszád városa 1,384.793 dinárt költ népjóléti célokra az 1935—36. költésgvetési évben

Noviszád város tanácsa legutóbbi közgyűlésén megszavazta a város 1935-1936 évi költségvetését. A városi előjáróság ebbe a költségvetésbe az eddiginél nagyobb összeget irányzott elő szociálpolitikai célokra. Az 1935-36. évi költségvetésben 1,384.793 dinárt fordítanak szociális gondoskodásra, 373.569 dinárral többet, mint tavaly.

A városnak a súlyos gazdasági helyzetbe való tekintettel kell ilyen áldozatof hozni. Számba kell venni azonban azt is, hogy tíz év alatt 45 százalékkal emelkedett Noviszád lakossága és ez a szaporodás inkább gazdaságilag gyengébb elemek növekedését jelentette. Noviszád azonban még mindig nem áll az első helyen az országban a szociális gondoskodás terén, mert a 78.000 lakóú Szarajevó az elmúlt évben 2,583.000 dinárt költött. Így tehát Noviszád szociális kiadásai nagyon is mérsékeltek.

Tíz évvel ezelőtt Noviszád mindössze a város szegényeiről és öregségeiről gondoskodott, azzal, hogy a városi szegényházban helyezte el őket, míg az utóbbi időben főleg az ellátatlanok és munkanélküliek segélyezése képezi a szociális gondoskodás főcélját. Ez azonban egyáltalán nem jelenti azt, hogy az öregségről nem gondoskodnának eléggé, mert a szegényház mintaintézményre fejlődött és évről-évre szaporodnak lakói.

A városi költségvetésbe nagyobb összeget irányzott elő az elhagyott gyermekek neveléséről. A városokról szóló törvény 18. és 88. szakaszai arra kötelezik a várost, hogy gondoskodjon az utcára került gyermekekről. Noviszádon sajnos nagyon elszaporodott ezek száma és mivel magánkezeléssel ezt a kérdést nem lehet rendezni, a város maga fog gondoskodni ezek-

ről a gyermekekről. A város a szegényház udvarán levő pavillonban 24 elhagyott gyermeket fog elhelyezni. A pavillon berendezésére és a gyermekek eltartására 103 ezer 500, ebből a gyermekek és személyzet élelmezésére 42.705 személyi kiadásokra 13.260 és berendezésre 39.543 dinárt fordítanak.

Ez az összeg egészen új a költségvetésben, ezenkívül nagyobb összeget kaptak a jótékony noviszádi egyesületek is, így az ingyekenyer egylet, Vöröskereszt egylet, szerb jótékony nőegylet és mások.

A gyenge, szegénysorsu gyermekek nyaraltatási akciója az elmúlt évben igen jó eredménnyel végződött és ezért a jövő költésgvetési évben erre a célra a tavalyinál többet, 44.000 dinárt irányzott elő. A tavalyinál nagyobb összeget fordítanak a szegény gyermekek ruháira is, mert tavaly csak 181 pár cipőt és 200 téli kabátot osztottak ki, ami igen kevésnek bizonyult.

Teljesen új kiadás a munkás menhelyé is. Ennek fentartására a költségvetésbe 166 ezer 184 dinárt irányzott elő. A munkanélküliek ellátására 200.000 dinárt fordítanak, 16 ezer dinárral kevesebbet, mint az elmúlt évben. Ebből a pénzből a saját hibáján kívül súlyos helyzetbe jutottakat segélyzik, akik a népkonyhákban ingyen ebédet kapnak és ezenkívül ingyen tüzelővel is ellátják őket.

A szegényházra 124.707 dinárt fordít a város, amiből 82 öreget látnak el teljesen.

A szociális kiadásokat a város az állami egyenes adóra kivetett 4 százalékos szociális pótdából fedezi.

— 0 —

Hogyan védekezzünk az influenza ellen?

A tuleröltetes kerülése és baj esetén az abszolút nyugalom a legbiztosabb gyógmód

A szokatlanul hideg időjárás időszerűvé tette a nátha és a nátház elleni védekezés kérdését. Régi igazság, hogy fél gramm elővigyázat többet ér két kiló orvosságnál. Egy kiváló orvosszakértő a következőkben fejti ki nézeteit erről a ma fölöttébb aktuális problémáról.

Az alkohol talán kellemes, de mint preventív gyógyszer nem sokat ér. A szokásos orröblítések nem sokat használnak, sőt árthatnak is, mert eltávolítják az orr nyálkahártyáa által alkotott természetes védőréteget. Ezzel szemben

nagyon üdvös dolog a szobákat — megfelelő fűtés mellett — rendszeresen szellőztetni, mert ez kiszáritja a kórokozókat.

A legfontosabb azonban az, hogy kerüljük a — köpködést, továbbá vigyázzunk arra, hogy senki se köhögjön az arcunkba. Azt hiszem nem szükséges, ezek után különösebben hangsúlyozni, hogy ilyen járványos időben a csókolózás veszedelmesebb lehet, mint a léghuzam. Miért van mégis az, hogy az egyik ember rögtön megkapja a náthát, mihelyt szomszédja a villamosban kissé erősebben néz rá, míg a másik még akkor sem kapja meg, ha bálba megy és ott megcsókolja a táncosnőjét?

— A tudomány erre a kérdésre szokott mondani valamit a hajlamosságról, a dis-

pozícióról és ez a laikus számára rendszerint elegendő. De mikor „hajlamos” valaki arra, hogy náthát kapjon? Milyen körülmények között legalkalmasabb az emberi test arra, hogy fertőző betegség támadja meg?

— Közismert dolog, hogy például orvosok igen sokszor akkor betegedtek meg, amikor nagyon sok volt a dolguk és tuleröltették maukat. A beszegeznizári sta-iziták azt is igazolják, hogy a pénztári tagok többnyire a hét elején lettek influenzásak, akkor amikor előző szombaton és vasárnap fáradtra táncolták magukat. Ez azt látszik igazolni, hogy

a tuleröltetés olyan erőket von el a szervezettől, amelyekkel a ki nem fáradt ember hatásosan tud védekezni a betegségek ellen.

Ezt igazolja az is, hogy az iskolásgyermek között esőkken az influenzajárvány, mihelyt szünetet kapnak. Ez utmutatást nyújt arra, hogy mit tegyünk a megbetegedés elkerülésére: lehetőleg minél kevésbé fárasztuk ki magunkat.

— Ha pedig semmi elővigyázat nem használt és a fertőzés mégis megtörtént, akkor

az első kötelesség a nyugalom,

még pedig a lehető legelőszórási lehetőség, azonnal ágyba kell fektetni, hogy az utóbbi járványok tapasztalatai világosan mutatják, hogy a lapangó nátház milyen nagy veszedelmet rejt magában, ha az ember nem kíméli magát kellően.

Az abszolút nyugalom sokkal biztosabb gyógmód, mint fertőtlenítő tabletták rágeszálása.

Ezenkívül a betegség kezdeti stádiumában nagyon ajánlatosak az ötperces forró fürdők, közvetlenül utána száraz pakolás egy órán keresztül, miközben meleg teát iszunk és kis adagokban piramidont, transpirált vagy hasonló preparátumot szedünk. A rákövetkező időben — a test hőmérséklete szerint — naponta háromszor két órán keresztül meleg vagy hideg borogatást alkalmazunk a mellén, de mindig különös figyelemmel a szív működésére.

— Nagyon kell vigyázni arra, hogy nátházás megbetegedéssel ne hagyjuk el tulkorán az ágyat. Általános szabály az, hogy

sohase keljünk fel a negyedik lázmentes nap előtt.

Mindenki, aki nátházson esett át, hosszabb időn át fekdjön naponta négy-hat órát, különösen étkezés előtt és után. Arra is el kell készülni, hogy az emésztőszervek egyes zavarai nem mulnak el olyan gyorsan: az étvágytalanság gyakran még hetekig is kellemetlenül érezteti hatását.

Alig van még olyan betegség, amelynél a megfelelő övórendszabályok annyira esőkenthetnék a betegség erejét, mint a nátházás. Mivel pedig ez sajnos, egyike a legelterjedtebb betegségeknek, ezért mindenki nek kötelessége mindent megtenni a betegség továbbterjedésének megakadályozására.

Fiatal korában szaxofonos és kórista volt Murphy, a Nobel-díjas amerikai orvos

Stockholmból jelentik: Az idei orvosi Nobel-díj egyik nyertese William Murphy amerikai orvosprofesszor, aki azért kapta a Nobel-díjat, mivel sikerült neki megtalálni a vészes vérszegénység gyógyítási módját. Murphy a minap utazott el Stockholmból, ahol megjelent a Nobel-díj ünnepélyes kiosztásán és elutazása előtt rendkívül érdekes nyilatkozatot tett egy újságíró előtt, akinek elmondotta, eddigi élet-történetét.

Murphy igen szegény szülöktől származott és tanulmányait a legnagyobb anyagi nehézségek közepette végezte el. Fiatal korában minden munkát elvállalt, amihez csak hozzá tudott jutni.

Volt újságíró, szaxofonos, kórista és mezőgazdasági munkás.

Később ösztöndíjhoz jutott William Murphy. Ehhez is igen érdekes módon jutott hozzá. Az ösztöndíj a Harvard egyetemen végző tanuló számára szól, de csak olyan fiatalember kaphatta meg, akinek neve pontosan egyezett az alapító nevével. Az ösztöndíj alapítóját véletlenségből William Murphynak hívták és a fiatal Murphy a szerencsés véletlennek köszönhetette, hogy befejezhette tanulmányait a Harvard egyetemen. Ezzel azután véget is értnek anyagi bajai és később sikerült nagy jelentőségű felfedezésével óriási bajtól megszabadítani az emberiséget. Murphy felfedezése már eddig is több ezer emberéletet mentett meg és a vészes vérszegénység, amely eddig gyógyíthatatlannak számított, Murphy találmánya révén gyógyítható bajjá enyhült.

Táncórák!

Gyors és eredményes oktatás! — Privát órák!
Nemes táncanárnál Lakás: Carinszka ucca 4

Ausztria fennállása az európai béke záloga

Schuschnigg kancellár beszéde Salzburgban

Salzburgból jelentik: Az osztrák hazafias front vasárnap Salzburgban nagygyűlést tartott, amelyen Schuschnigg szövetségi kancellár hosszabb beszédet mondott. Beszédében részletesen kifejtette, hogy Ausztriának mi a küldetése szociális és gazdasági téren. A kancellár elítélően nyilatkozott a szocialista és kommunista irodalomról. Bejelentette, hogy ezzel az irodalommal és terjesztésével szemben a jövőben még szigorúbban fog eljárni, mint eddig. Ezután

visszautasította azt a szemrehányást, hogy most fíztek uralkodnak az osztrák kormányban,

majd azzal az intelligenciával fordult a tanítósághoz, hogy a népet német felfogásban neveljék. A külpolitikai kérdésekről szólva, Schuschnigg kifejtette, hogy

Ausztria fennállása záloga az európai békének.

Az osztrák függetlenség nem csupán osztrák ügy — mondotta — hanem olyan kérdés, amely az egész német népet és egész Európát is érinti.

Claude Farrère Budapesten

Budapestről jelentik: Claude Farrère, a világhírű francia író a szellemi együttműködés egyesületének meghívására vasárnap délután 4 órakor Budapestre érkezett. A világhírű vendéget a pályaudvaron a szellemi együttműködés egyesületének magyar osztálya nevében Harsányi Zsolt fogadta. Claude Farrère hétfőn délután előadást tartott a Zeneakadémia nagytermében, majd elutazott Budapestre.

Kun Béla meg akarja zavarni az angol király jubileumát

Londonból jelentik: A Sunday Express szerint a londoni hatóságok figyelmeztették az összes angol vámkirendeltségeket, hogy

Kun Béla, aki a legújabb időkig Kopenhágában rejtőzött, állítólag Angliába akar bejutni,

hogy György király uralkodói jubileumán tüntetéseket rendezzen. Az angol kikötői hatóságoknak megküldték Kun Béla fényképét.

Sirkövet küldtek Sztalinnak Lenin halálának évfordulóján

Londonból jelentik: A Daily Express azt írja, hogy vasárnap, Lenin halálának 11. évfordulóján

a moszkvai Lenin mauzóleum előtt nagy sirkövet találtak a következő felirással: „Sztalinnak barátaitól, akiket agyonlővetett vagy Szibériába száműzött.”

A cseka tisztviselői eredménytelenül kutattak a borzalmas tréfa szerzője után. Ez volt az első eset, hogy Oroszországban ilyen tréfát mertek elkövetni a rettegett szovjetdiktátor rovására, ugyancsak a vörös őrség személtárára.

— Gyomor- és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsav túlzott terhelés az enyhe természetű „Ferenc József” keserűviz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek. A forró égvő országokban észlelt orvosi tapasztalatok igazolják a Ferenc József viz rendkívül értékes hatását vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek váltakozással együtt lépnek fel.

Csendélet falun...

Véres verekedés egy barázda föld miatt — A rendőrök az uccán összeverik a községi képviselőt — Tárgyalások a becseji járásbírószágon

Szaribecsejről jelentik: A szaribecsei járásbírószágon pénteken Vulanovics Milan büntetőbíró több kisebb érdekes ügyet tárgyal.

Az első ügyben Csonék András, Csokics Milan és Csokics Tódor szoboráni lakosok álltak a bíróság előtt vádlotként. Az államügyészség azt a vádat emelte ellenük, hogy a múlt év december 22-én összeverekedtek és kölcsönösen könnyű testi sértést okoztak egymásnak. A jelzett napon Csonék a földjén szántott és munka közben

Csokics Milan szomszédja rátámadt, mert Csonék állítólag elszántott a földjéből egy barázdat.

Csonék egy vasvillát kapott fel és azzal rásújtott Csokics Milanra. Erre beavatkozott a küzdelemben Csokics Milan fia Tódor is, aki szintén vasvillát ragadott és megverte Csonékat, úgy hogy kisebb sérüléseket szenvedett.

A bíróság a tanúk kihallgatása után Csonék Andrást 8 napi, Csokics Tódort pedig egy havi elzárásra ítélte, míg Csokics Milant felmentette, mert önvédelemből ütötte meg Csonékat.

A másik ügyben Miskovics Danesika és Sziriski Lázár volt turijai rendőrök voltak a vádlottak. Miskovics és Sziriski — a vádirat szerint — a múlt év december 28-án Turiján

a nyílt uccán megtámadták és összeverték Zeremszki Mihajló 82 éves turijai gazdálkodót.

Zeremszki a turijai községi képviselőtestület tagja és a két rendőr azért haragudott rá, mert a testület nem erősítette meg őket állásukban. A kritikus napon

Zeremszki éppen a képviselőtestületi közgyűlésről távozott,

amikor Miskovics és Sziriski rendőrj egyenruhában az uccán megtámadták, földre teperték és véresre verték.

A tárgyaláson Miskovics beismerő vallomást tett míg társa tagadott. A bíróság Miskovics Danesikát 8 napi elzárásra, Sziriski Lázárt pedig 20 napi elzárásra ítélte. Az elsőrendű vádlott megnyugodott az ítéletben, a másodrendű azonban sehogysem tudott megbarátkozni azzal, hogy 20 napra ítélték. Amikor azonban megtudta, hogy a büntetés

az amnesztia folytán nem kell leülnie,

boldogan nyugodott bele az ítéletbe és még meg is köszönte azt.

Szekulics Gyuka 44 éves gradistei földműves ellen

hatóság félrevezetése címén

emelt vádat az ügyészség, mert Szekulics a múlt év május 7-én jelentést tett a csendőrségen, hogy ismeretlen tettesek 7 méter búzát elloptak a magtárából, holott ez meg sem történt. A bíróság Szekulicsot bizonyítékok hiányában felmentette.

Akínavo Gyorgye 25 éves becsei kertész becsület sértés miatt került bíróság elé. Akínavo a magánvád szerint 1934 december 19-én az egyik becsei vendéglőben minden ok nélkül Lepojev Sztevan munkás arcába öntött egy pohár bort és közben szidalmazta. A bíróság Akínavot 4 napi elzárásra átváltoztatható 200 dinár pénzbüntetésre ítélte.

—o—

Felváltva dolgozott két ikertestvér egy állásban

A munkanélküliség különös esete Belgiumban

Brüsszelből jelentik: Egészen különleges eset történt a belga fővárosban, amely nagyon jellemző a mostani munkanélküliség viszonyokra. Gustave Monlot 18 éves fiatalember, aki igen életre való fiú volt, egy évvel ezelőtt alkalmazást talált Creuloz brüsszeli könyvkötőnél. A fiatalember nagyon örült az alkalmazásnak, mivel ebben a szakmában jelenleg roppant nehéz elhelyezkedni. Monlot nagyon szorgalmas volt és mesterének teljes meglegedését érdemelte ki rövid idő alatt.

Az egyik nap azután váratlanul azt vette észre a mester, hogy

tanonca hanyag és figyelmen lett.

Délelőtt megmagyarázta neki egész pontosan a végzendő munkát a fűzőgép körül és délután azt vette észre, hogy a fiú egyáltalán nem követi utasításait, amelyeket délután annyira megértett, hogy kifogástalanul dolgozott a géppel. A tanonc csak állt a gép előtt délután és azt sem tudta mihez kezdjen vele. Creuloz mester roppant felháborodott a dolgon, meg is szidta a fiatalembert aki erre sirni kezdett és zokogva vallotta be, hogy

nem őt oktatta ki délelőtt a gép kezelésére a könyvkötőmester, hanem ikertestvérét.

Igy azután kiderült minden. Kiderült az a kegyes család, amit a két testvér már egy év óta folytat. Mindkét fiú ki akarta tanulni a könyvkötészetet, de csak az egyik kapott alkalmazást. Mivel megtevesztésig hasonlítottak egymásra, elhatározták, hogy megosztózkodnak az álláson. Délelőtt az egyik dolgozik, délután

a másik és este kicserélik tapasztalataikat.

Az egyik közli a másikkal, hogy mit tanult az elmúlt nap alatt. Creuloz mester ilyenképpen azt hitte, hogy egy fiatalember dolgozik nála. Azon a napon azonban, amikor a fűzőgép használatára oktatta ki alkalmazottját a könyvkötő, véletlenül nem találkozott egy mással a két fiú és így a délutáni tanonc nem tudott semmit arról, amit ikertestvére a délelőtti tanult.

Creuloz mester belátással volt az ikrek iránt és a „csalás” felfedezése után mindkettőt alkalmazta.

Teljes siker reményében indul Farkas Béla festőiskolája

Amint már jelezte a Reggeli Újság: Farkas Béla, a kitért és ismert nevű festőművész, festő és rajziskolát nyit Noviszádon.

Semmi sem bizonyítja jobban ennek az iskolának a szükségszerű és hézagpótló voltát, mint az érdeklődés, ami a jelentkezők nagy számában már eddig is megnyilvánult.

A tananyag — úgy kezdők mint haladók számára — felöleli a természetutáni festés, komponálás, alakrajz, iparművészeti tervezés, plakát, kárpát és a lakásművészet irányait.

A tanfolyam díjazásának mérsékelt volta, a tanfolyamon való részvételt mindenki számára könnyen hozzáférhetővé teszi. Jelentkezni a Reggeli Újság szerkesztőségében (Kralja Petra 30) lehet, délelőtt 10-től 12-ig és délután 4-től 6-ig.

A művész tanfolyamát február elején kezdi meg amiről a Reggeli Újság részletesen tájékoztat majd mindenkit.

Beogradnál 15 kilométer hosszuságban befagyott a Duna

Vasárnap hófuvás volt az ország nagy részében

A hőmérséklet az utóbbi napokban igen esett és az ország legtöbb vidékén vasárnap -15, tegnap pedig -10 fok alatt állott. Vasárnap igen sok helyen hófuvások is voltak és ezek újból akadályozták a vasuti és egyéb forgalom lebonyolítását. Vasárnap az egész országban havazott úgy, hogy a hótakaró még magasabb lett. Beogradban tegnap reggel 60, Plevlyén 65, Noviszádon 43 centiméter volt a hó magassága.

A beogradi meteorologiai intézet jelen-

tése szerint tegnap a következő hőmérsékletet jegyezték az ország különböző részein: Beograd -12, Lyublyana -8, Zagreb -6, Noviszád -12, Plevlye -19, Mosztár -7, Szplit -4, Kotor plusz 3 fok.

Az utóbbi napokban a Duna jege Beogradnál és Zemunnál annyira növekedett, hogy vasárnap délelőtt tíz órakor megállott a zajlás és a Száva torkolatáig megállott a jég Beogradnál. A nagy hideg következtében a Morava is befagyott.

Két helyen még nem indult meg a forgalom

Az államvasutak vezérigazgatóságához érkezett jelentés szerint a Paracsin és Zajecsar vonalon még mindig szünetel a forgalom, mert Bogovina és Lrivi Vrh között a vasárnapi hófuvás után ismét két méter magas a hó a pályatesten és mivel a havazás még mindig tart, egyelőre nem is le-

het a havat eltakarítani. Prahovo prisztaniste szakaszon újabb havazás volt és ismét félméteres hó borítja a pályatestet úgy, hogy a forgalmat itt sem lehetett megindítani. Az ország többi részein mindenhol normális a vasuti közlekedés.

-o-

Óriási hideg Amerikában - Befagyott a Niagara vizesés

Az Egyesült Államokból érkező jelentések rendkívül szigorú fagyhullámról számolnak be. Sok amerikai vasutvonalon megakadt a közlekedés a nagy hóesések miatt.

A Niagara vizesés befagyott, 30 láb vastag jégréteg teszi lehetővé a víz esőben való átkelését.

A Csendes Óceántól a Nagy tavakig elterülő vidékeken a hőmérséklet megállapításához higany helyett gabonaszeszt alkalmaznak, mert a hőmérő higanya befagyott. Amerikában helyenként

-40 fokra süllyedt a hőmérő.

A szárazföldi hideggel egyidejűleg a tengeren is nagy vihar uralkodik. A Harrien nevű angol gőzöst a vihar szirtre vetette, a gőzös 48 óra óta hanykolódik a hullámon. Egy olasz kőolajszállító gőzöst szerencsétlenség ért Portorico magasságában.

A hajó SOS jeleket ad,

egy német gőzös sietett a bajbajutott olasz hajó segítségére.

-o-

Hófuvás a nagyvárosban

Az elmúlt napokban nemcsak nálunk, hanem Európa más részein is voltak hófuvások. Képünk egy berlini jelenetet mutat, ahol a megszokott két ló helyett négy ló is alig tudott elhuzni egy megrakott teherkocsit

A szuboticei uccai gyűlés és ötezer dinárt eredményezett a szegényeknek

Szükséges lenne az adományok azonnali kiosztása

Vasárnap Szubotica belterületén általános gyűlés volt az inségesek téli segélyezésére. A gyűlést, amelyet a szegények segélyezésére indított általános mozgalommal kapcsolatosan tartottak meg, Ivkovic Ivandekics Ivan városelnök vezetésével a város magasabb állású tisztviselői végeztek és a lakosság ezuttal is áldozatkésznek mutatkozott, mert

az utcai járőkelők adományaikból 5000 dinár gyűlt össze.

Ugyancsak eredményesnek ígérkezik az a körlevél is, amelyet a közintézmények és nagyobb magánvállalat alkalmazottaihoz intéztek, mert kivétel nélkül csaknem minden tisztviselő készséggel ajánlotta fel fizetésének egy százalékát az ellátatlanok számára.

A Reggeli Újság szuboticei szerkesztőségéhez a szegény inségesek részéről több panasz érkezett, hogy

a városi szociális ügyosztály azzal utasítja el a segélyért jelentkező szegényeket, akik végső, legnagyobb szükségükben folyamodnak a városhoz, hogy január 25-ke után részesülhetnek csak a gyűjtési akció jövedelményeiben.

Ez az eljárás helytelen, mert nem viselhetik szegények a következményeit annak, hogy segélyezésükre ebben az évben is elkésztetlen indult meg az akció, hanem a városnak kellene előlegeznie azt a minimális összeget, amivel a legsürgősebb esetekben segíteni lehet olyan szegény embereken, akik élelen szomjan betegen, füttetlen szobában nem várhatják be a mozgalom befejezését.

Közölték a fiumei kikötőre vonatkozó magyar-olasz szerződést

Rómából jelentik: Az olasz hivatalos lap közli annak a magyar-olasz szerződésnek a szövegét, amely a fiumei kikötő magyar áruforgalmát rendezi. Az egyezmény azoknak a megállapodásoknak sorozatába tartozik, amelyeket a két ország kormánya a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok kmélyültése érdekében létesített.

Olaszország hasonló megállapodást kötött Ausztriával is a triezsi kikötőre vonatkozóan.

A két egyezmény azt jelenti, hogy Fiume és Trieszt a jövőben fokozatosan visszanyeri azt a szerepet, amelyet Magyarország illetve Ausztria életében a múltban betöltött.

Topolai hírek

A választói névjegyzéket e hó 31-ig kijavítják, a községi eljáróság felszólítja azokat, akik nincsenek felvéve a névjegyzékbe jelentkezzenek az eljárásnál.

Az ipartestület február 2-án tartja nagy bálját, amelyre már serényen folynak az előkészületek.

Anyakönyvi hírek, január 20-ig született 5 lány és 4 fiú, házasságot kötöttek Bencsik Mihály Beszédes Margittal, Lőrök Mihály Kismre Gizellával, Vadócz Pál Sinkovics Erzsébettel és Kulcsár János Sinkovics Katalinnal. Meghaltak: Albertné Kovács Anna, 30 éves, Szabóné Tripovác Rozál 30 éves és Budai József 6 éves korukban.

-o-

Borzalmas bányalégrobbanás Zajecsárnál

**Hat halálos és tíz súlyosan sebesült áldozata van
a megrázó szerencsétlenségnek**

A Zajecsár közelében levő Szepszki Bányában, amely Gencsics György nyug. miniszter tulajdona, tegnap délelőtt súlyos szerencsétlenség történt. A második munkáscsoportnak tíznegy óra-kor kellett volna leszállani a tárnákba és már kezdtek is gyülekezni, amikor

tíz óra után néhány perccel hatalmas robbanás rázkódtatta meg a bányavidéket.

A hatalmas robbanás után percek alatt a többi tárnák és a szomszédos bánya munkásai, ahol a szerencsétlenség történt. Azonnal hozzáfogtak a mentéshez és egymás után szálltak le a mentőcsapatok a tárnákba, amelynek bejárata azonban beomlott és így először ezt kellett szabaddá tenni. A robbanás után két bányásznak sikerült a beomlott tárnából feljönni, de ezek is csak annyit tudtak, hogy robbanás történt.

Közben a bányában dolgozó munkások hozzátartozói is a telepre siettek és kétségbeesetten nézték, hogyan szállnak le a mentők a mélybe, hogy onnan, ha lehet még élve hozzák ki társaikat.

A mentőcsapatok a beomlott tárnából hat halott és tíz súlyosan sebesült bányászt hoztak ki.

Miután azonban a tárnában 24 munkás dolgozott, a többi munkás keresésére indultak. A délutáni órákig azonban, nem tudták a tárna mélyére hatolni.

Az azonnal megindított hivatalos vizsgálat még nem tudta teljes pontossággal megállapítani, hogy mi okozta tulajdonképpen a szerencsétlenséget. Annyi azonban már biztos, hogy

a tárna folyosón hosszabb idő óta összegyűlt metán felrobbanása okozta a szerencsétlenséget.

Most még azt keresik, hogy nem járt-e más körülmény is ahoz, hogy a szerencsétlenség bekövetkezzen.

Tegnap délelőtt a zajecsári törvényszék vizsgálóbírája Nikolics mérnök: szakértővel együtt kiszállt a bányába a vizsgálat megejtésére.

A Károlyi kormány utolsó napja és a magyar kommun kitérő

Gyorsított eljárással tárgyalja a budapesti törvényszék Rákosi Máttyás volt népbiztos bűnpörét

Budapestről jelentik: A budapesti büntető törvényszék Szemák tanácsa tegnap kezdte meg Rákosi Máttyás volt népbiztos helyettes bűnpörének fő tárgyalását.

A bűnpörben 134 tanút idéztek meg, köztük Berinkey Dénes, Balogh Ernő, gróf Bethlen István, Nagy Vince, Garami Ernő és Vass János volt miniszterelnököket, illetve minisztereket, továbbá Peyer Károly, Veltner Jakab, Buchinger Mano és Büchler József baloldali politikusokat, akik tanuvallomásukban részletesen előadják, hogy a Károlyi kormány milyen körülmények között adta át a hatalmat a kommunistáknak.

Már a kora reggeli órákban nagyobb rendőri készültség szállta meg a Marko uccai törvényszék épületét és az épületen belül detektívek helyezkedtek el. A terembe csak belépőjegygyel lehetett bejutni. Számos külföldi, francia, csehszlovák és amerikai újságíró érkezett a tárgyalásra.

Jelen van az orosz távirati iroda bécsi tudósítója Cserniak is.

Kilenc óra után vezetik elő a fegyőrök Rákosi Máttyás volt népbiztos helyettesét. Az ügyészi emelvényen Tamási János ügyész foglal helyet és

a vádlottat Vámbéri Rusztem, Lengyel Zoltán és még hét ügyvéd védi.

Fél 10 óra után vonul be a terembe a Szemák tanács. Szemák elnök bejelenti, hogy Rákosi Máttyást gyilkosságra való felbujtással és más büncselekménnyel vádolják és a fő tárgyalást az 1919 évi gyorsított eljárással szóló rendelkezés alapján folytatják le.

Rákosi alacsony, kopasz, szürké ruhás férfi, kissé megtörtnek látszik, de nyugodt. Személyi adatainak felvétele során elmondja, hogy magántisztviselő, realiskolát és kereskedelmi akadémiát végzett. Arra a kérdésre, hogy mi a foglalkozása, azt válaszolja, hogy

már tíz esztendeje fegyházban ül. Tavaly szabadult ki a csillaghörtönből 8 és fél esztendei büntetésének kitérője után, azóta vizsgálati fogságban ül.

A vádirat felségsértéssel vádolja Rákosit, mert

1919 március 21-én résztvett azon a tanácskozáson, amelyen a szocialisták és kommunisták megállapodtak a hatalom átvételében, továbbá, mert mint helyettes kereskedelmi népbiztos résztvett a forradalmi kormányzótanácsnak azon az ülésén, amelyen a magyar alkotmányt felfüggesztették. A folytatódó lázadás büntetésében mint felbujtót vádolják, mert népbiztos társaival fegyveres hatalmat szervezett és résztvett József főherceg és más előkelőségek kényszerűen való letartóztatásáról folyt tanácskozáson. Többrendbeli gyilkosságra való ígátással vádolják azért, mert

résztvett a statáriális bíróságok megszerzésében és azon a tanácskozáson, amelyen kimondták, hogy mindenképpen, aki a tanácsköztársasággal szembe helyezkedik, halálra ítélt.

Tizenhátrédbeli gyilkossággal való felbujtással vádolják azért, mert résztvett azon a kormányzótanácsai gyűlésen, amelyen elhatározták, hogy hadműveleti területeit nyilvánítják a Dunántúli és Letalldik Szamuéli Tibort rendszámlás végett.

A vádirat elhangzása után az elnöknek arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, Rákosi határozottan nemmel felel. Elmondja, hogy 1915-ben orosz fogságba került. A Károlyi kormány alatt kommunista elvei miatt letartóztatott. A kommuniben helyettes népbiztos, majd a vörös őrség parancsnoka volt.

Rákosi a kihallgatás alkalmával állandóan cinikusan viselkedik, sőt egy ízben gúnyosan megkérdi az elnöktől:

— Nem elég tisztességesen beszélek?

Az elnök többször rendreutasítja. Rákosi mosolyogva felel a kérdésekre és általában ragaszkodik ahoz, hogy nem emlékszik már semmire, mert minden nagyon régen volt.

Szamuéli működéséről beszél, majd a pénzhadműveletről azt vallja, hogy

Lengyel Gyula népbiztos nyomatta a hamis pénzeket, mert az osztrák-magyar banktól nem kapott kékpénzt.

Elmondja, hogy 1919 március 21-én az egyesült kommunista és szocialista párt a hatalmat nem erőszakkal vette át, mert nem volt ellenállás. Végül a vöröshadsereg hadműveleteiről tesz vallomást.

A bíróság ezután első tanúként Berinkey Dénes volt miniszterelnököt hallgatta ki, aki az összeomlásról és a forradalmi időkről tett vallomást és ezzel a hétfői tárgyalás véget is ért.

Miroszavlyevics Koszta, a noviszádi kereskedelmi és iparkamara elnöke nyilatkozik a kormány pénzügyi politikájáról

A kormány és pénzügyminiszterének politikájáról a legkedvezőbb hangon nyilatkozik már eddig is az ország közgazdasági és pénzügyi életének vezető személyiségei. Tegnap Miroszavlyevics Koszta, a noviszádi kereskedelmi és iparkamara elnöke csatlakozott a már eddig elhangzott nyilatkozatokhoz és a következőket mondta:

— A királyi kormány eddig foganatosított pénzügyi intézkedései igazolják, hogy a kormány és pénzügyminiszter tervszerű és határozott lépéseket tesz az ország gazdasági életének meggyógyításához. Kétségtelen, hogy ezek az intézkedések alkalmasak arra, hogy közgazdaságunkat ki vezessék mai letargikus állapotából, a fokozatos leépítés állapotából, amelybe 1931. óta jutott.

— Teljes egészében beigazolást nyert kamara közgazdászainak az a felfogása, hogy a válság maga magától nem szűnik meg és feltétlenül szükséges olyan intézkedéseket foganatosítani, amelyek a mai helyzetet megkönnyítik.

— Különösen érezte közgazdaságunk, elsősorban a városi, az eddigi fiskális politikát. A terhek mindinkább növekednek, míg az üzletmenet mindjobban csökken. Így magángazdaságunk csak úgy tudott adókötelezettségeinek eleget tenni, ha saját alapjához is nyúlt. Ezért vettük nagy megelégedéssel a királyi kormány január 3-i nyilatkozatát, hogy a magángazdaság erősödésével, erősödik az állami pénzügy is.

— Amint láttuk a királyi kormány a szavak politikájáról rátért a tettek mezejére. A Narodna Banka bankamatlábának csökkentése már is jól érezhető hatását exportőreinknél és közgazdaságunk más köreiben is.

— Mindenesetre szükséges lenne, hogy a deviza forgalomban is megtegyék a szükséges könnyítéseket, hogy közgazdaságunk minél előbb megkapná a kivitt áruk ellenértékét. Ugyancsak alapos revízió alá kell venni a kliring megállapodásokat is, először azokkal az államokkal, amelyekkel élénk kereskedelmi összeköttetésben állunk.

— Különösen fontos pénzügyi életünk helyzetének tisztázása, mert ez saját hibáján kívül került a kamara területén igen súlyos helyzetbe, bár megfelelő intézkedésekkel közgazdaságunk hitelszükségletének ellátására igen alkalmas lenne.

— A közgazdaságok azt is várják a kormánytól, hogy könnyítéseket eszközöl az adózás terén. Feltétlenül szükséges lenne az adónovella 7. szakaszának törlése és visszatérni a kereseti adó kivetésének eddigi formájára, vagyis, hogy mindenki tisztán keresetének arányában fizesse a kereseti adót. Ezenfelül szükséges lenne a földadó csökkentése is.

— A királyi kormány határozott lépéseket tesz hitelviszonyaink rendezésére, illetve a Narodna Banka kamatlábának csökkentésével kielégítették azokat is, akik a túlzott kamatterheket ellenézték.

Tüzipa, szén, koks

Raktárurol, ameddig a készletem tart, kaphat mindenki.

100 kg aprított kemény tüzipa	26.-	Din.
100 kg lúrszéli kemény dorongot	24.-	Din.
100 kg lúrszéli kemény tuskókat	22.-	Din.
100 kg lúrszéli darabos kőszén	44.-	Din.
100 kg hazai darabos kőszén	30.-	Din.

Az árak 100 kg-ként hazhoz szállítva értendők. Azonkívül mindenféle tüzipa ölszénre és előrendű osztrák koksra ócsón kapható

VINKOVICS J. faterlepen
Futaki ut (a kórház mellett) TELEFON 22-57

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kralja Petra ucca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Szubotica, Knjaza Mihaila ucca 2. Telefon 6-70
Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapiokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

A hideg kissé gyengül

Középeurópa északi és déli részén némileg enyhült a hideg, a középső vidékeken fokozódott. Több helyen havazott, az éjszakai hőmérséklet egyes vidékeken megközelítette a -20 fokot.

A legközelebbi 24 órára keleti széllel változó felhőzet várható, néhány helyen havazással. A hideg valószínűleg kissé gyengül.

Vizállás

A Duna Hofkőreknél, valamint Budapest-Bogojevó között árad, máshol apad, igen alacsony víz-állás. Noviszádnál tegnap 34 centiméter volt a Duna vízállása, a tegnapielőtti helyzethez viszonyítva 12 centimétert apadt. Paks-Mohács között a jég áll, vastagsága mintegy 12 centiméter, a többi helyeken zajlik. Noviszádnál a folyam 80 százalékát borítják jégtáblák.

— **Előléptetés.** Dr. Vlasics Vladimirt a szombori állami egészségügyi intézet főnökét és Vučeserics Janko noviszádi bányai földművelési felügyelőt egy fizetési osztályal előléptették.

— A nemzetközi munkaügyi hivatal ülése, Genf-ből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatótanácsa január 29-én ül össze Genfben. A tanácskozás napirendjén többek között a negyvenórás munkahét, valamint a munkások szabad idejének kérdése szerepel.

— Naponta magyar műsort ad az olasz rádió. Triestből jelentik: Az olasz rádióállomás tegnapról kezdve naponta magyar nyelven ad műsort este 19.30 perctől 19.45 percig. A magyar műsort a 245 méteres hullámhosszon, a triestzi leadóállomás hullámhosszán sugározzák le.

— **Noviszádi anyakönyvi hírek.** Január 14-től 21-ig született 8 fiú és 9 leánygyermek. Házasságot kötöttek: Engl Lajos és Hubert Ibolyka, Hajós Nándor és Maties Katica, Nikolics Lázár és Nikolics Anka. Meghaltak: özv. Prodánovics Kata 75 éves, Sztaresev Bránko 27 éves, özv. Kovács Krisztina 63 éves, Varga György 33 éves, Cina András 67 éves, Jaksics Dragutin 90 éves, özv. Petkovics Emilia 48 éves, Krsztics Sztevan 25 éves, Bischof Gertrud 42 éves, özv. Maráci Katalin 75 éves, Janek Pál 72 éves, Mrasics Zórák 52 éves, Sutyur utónevét nem kapott leány, élt 5 pecet.

— **Uj hangosmozi Moravicián.** A sztaramavicai Polgári Kaszinóban modernül berendezett hangos mozi helyezett üzembe Nemes Sándor moztulajdonos, aki állandóan kitünő programmal látja el az érdeklődő közönséget. Minden szombat és vasárnap este van mozielőadás, utána ingyenes táncmulatság. Hogy a pacsiri lakosság is hozzájuthasson a hangosmozihoz, Nemes Sándor autóbusszjáratot is létesített Pacsirról Moraviciára és az előadás után nyomban vissza is szállítják Pacsorra a mozi látogatóit.

— **Meggyilkolta feleségét és aztán önként jelentkezett a rendőrségen.** Heidelbergből jelentik: Ernst Böhm harmincéves magánhivatalnok megjelent a rendőrségen és elmondta, hogy meggyilkolta 24 éves feleségét. Eleinte nem adott hitelt a férfi szavainak, de aztán mégis detektívek mentek ki Böhm lakására, ahol szétzúzott koponyával holtan találták meg az asszonyt. Böhm azt állította, hogy tettét féltékenységből követte el, de nem lehetetlen hogy pillanatnyi elmezavarásban gyilkolt a magán-tisztviselő, akinek öt kis gyermeke maradt anyátlanul.

Ismét leszúrtak egy legényt a szuboticei szállásokon

Haragosai számoltak le Vuletaskival

Vasárnap éjszaka ismét életveszélyes szurkálás történt Szubotica külterületén, a bikovói szállásokon. Basics Palkovics Mijó és Szkenderovics Józso bikovói legények éjjel fél kettő tájban a kocsmá előtt megtámadták és

életveszélyesen megsebesítették Vuletaski Bla-
goje 27 éves legényt,

akik a késő éjszakai órákban a tanyai cselédbalon szórakozott és félkettőre hazafelé indult. Basics

bicskával szurkálta össze, Szkenderovics pedig botlalt ütlegelte Vuletaskit.

A sebesültet a hajnali órákban szánkóval szállították be a szuboticei kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta. A támadók kézrekerítésére megindult a nyomozás. Az eddig kihallgató tanúk szerint a legények még husvétkor összeveszték és azóta haragos viszonyban voltak, míg vasárnap végező leszámolásra nem került köztük a sor.

— **Izületi esznap! és ischjásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz reggel éhgyomorra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését és igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít.**

— **Történelmi idők előtti város romjait fedezték fel a minap Görögországban.** Görögmacedóniában, a Magula falu mellett folytatott ásások során a régészek egy történelmi idők előtti város romjait fedezték fel. A romok hatalmas falakból állanak és a szakértők véleménye szerint a várost körülbelül kétezer évvel Kr. e. alapíthatták.

— **Valódi Ferenc József keserűvizet árulnak Beeskereken.** Néhány nappal ezelőtt megtudtuk, hogy analízis végett több beeskereki kereskedőtől mintát vettek a Ferenc József keserűvizből. A beeskereki Reinjtz Béla ügynökség most közli velünk, hogy a tőle megvizsgálás céljából bekért keserűvizet a noviszádi egészségügyi hivatal rendben találta és erről a céget hivatalosan is értesítette.

— **Lángra kap a parázs.** Vasárnap éjjel ötezer dináros tüzkárt okozott Noviszádon a hóba kdobott parázs. A Vojvogyanszka uccában lévő Jugoperl kereskedelmi vállalat fűrészpárral fűtött kályhájának parázsát az udvarba dobták. Hajnali három óra felé arra lettek figyelmesek, hogy a Neupauer féle temetkezési vállalat gázszhijtajának kocsiszíne lángokban áll. Azonnal kihívták a tűzoltókat. A nagy hidegben kétségbeesett erőfeszítéssel dolgoztak a tűzoltók, s így a tüzet sikerült aránylag gyorsan eloltani. A gázshintó ép maradt, csak a kocsiszín égett le teljesen.

— **Vizért indult — kórházba került.** Hétfőn délelőtt feltűzenegy óra tájban könnyebb szerencsétlenség történt Noviszádon. Rápics Milan vasúti munkás vizért indult, amikor egy elszórt szánkó a raktárpület előtt elütötte. Rápics eszméletlenül maradt a hóban és azonnal értesítették a mentőket. Beszállították a kórházba, majd röviddel utóbb haza engedték, mivel sérülései nem veszélyesek.

— **Tegyen próbát egy nyolcad kiló kávéval s győződjék meg kávé elsődrendű minőségéről.** — Gausz Viktor, fűszerkereskedés, Noviszád, Háltér.

— **Szerencsétlenség munkaközben.** Margit István 19 éves csikierai napszámos vigyázatlansága folytán elvágta két ujját. Margit gazdája Schneider István tanyáján kukoricát morzsol, közben beszélgetni kezdett a többi munkásokkal, amikor a gép elkapta a kezét és két ujját leszakította. A sebesült munkást azonnal beszállították a szuboticei kórházba, ahol kezelés alá vették.

— **Gyomor és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz használatával leggyorsabban megszűnik.**

A dinár árfolyama. Budapest 7.80-8.30, Bécs 9.28-9.40, Prága 53.675-54.075, Berlin 55.35-55.75, London 216.50.

Zürich. Páris 2038, London 1516, New York 310.125, Brüsszel 72.10, Milánó 26.39, Madrid 42.225, Amsterdam 208.70, Berlin 123.90.

Vulkánkitörések Délafrikában és Batáviában

Londonból jelentik: Johannesburgból érkező jelentések szerint

Délafrikában egyetemes vulkánja, a Zulu földön fekvő Dukvumbanes husz évi pihenő után ismét működésbe lépett.

A vulkán esuca napok óta sűrű füstfellegekkel és lángoszlopokkal van békölve. A lakosság a hegy lejtőiről pánicszerűen menekül az ország belseje felé.

Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger batáviai jelentése szerint a Merapi vulkán újra kitört.

A vulkán izzó lávatömbökkel dobál fel ezer méter magasra, a hegy lábánál fekvő falvakat pedig több órán át sűrű hamuesővel borította el.

A kráter északi lejtője beomlott.

— **Nemesített dió és mogoró magok kiosztása.** A noviszádi kereskedelmi és iparkamara ezúton értesíti az érdekelteket, hogy a beográdi kamara földművelési osztálya Egyesítő Vitéz Alekszandar király dió (Franketi) és Triumpf mogoró magot kapott. A magokat a kereskedelmi kamara ingyen osztja szét elsősorban gyümölcstermelőknek, szőlőtermelőknél és utána a magánosoknak. Az írásheli és szóbeli kérvényeket a noviszádi kamarához kell beterjeszteni. A kamara telefonja 20-14 és 27-02.

— **Halálos baleset a vladimirováci állomáson.** Beeskerekről jelentik: Sulyos kimeneteli szerencsétlenség történt a bánáti Vladimirovac községben a vasútállomáson. Jovics Joszip 32 éves beeskereki vasutas a beeskereki-alibunar-panesevói vonalon teljesített szolgálatot. A vladimirováci állomásra egy teherkocsit kapcsoltak a szerelvényhez. Jovics közben nem vette észre, hogy a vagon nagy sebességgel közeledik a szerelvényhez, így nem ugrott el időjében és az ütközők közé került, amelyek a szerencsétlen vasutast összelapították. Haldoklóval szállították a beeskereki kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta, de megmenteni nem lehetett és Jovics belehalt súlyos belső sérüléseibe.

— **A Szloboda-kávéházban mindennap délután öttől hélig uzsoanahangverseny.**

— **Kezdődő ütőérmeszesedésnél, reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékeli.**

— **Dohánycsempészt fogtak Moravicián.** A telecskai kirendeltség egyik pénzügyőre Moravicián tetten érte Tóth Mihály moravicai gazdálkodót, amint szüzdohányt akart eladni. Találták nála mintegy 4 kiló dohányt is, amelyet elkoboztak. Megállapítást nyert, hogy a dohánycsempész kis csomagokban hozta forgalomba a csempészdohányt és így adta el a lakosoknak. Az eljárás megindították.

— **Női télikabát, pullover, tűző, fehernemű, kezyü és harisnya szükségletét FISCHER J. és FIA cégnél Noviszádon szerezzék be.**

HALLO

Washington

Hivatalos híradás szerint Roosevelt elnök elhatározta, hogy a Csendes Óceán három lakatlan szigetét, amely a Csendes Óceán felett tervbe vett repülőjárat vonalában fekszik, a tengerészeti kormány felügyelete alá helyezi.

ROOSEVELT

Bécs

Papen német követ vasárnap visszaérkezett Bécsbe.

von PAFEN

Róma

Az olasz kormány rendeletileg kötelezte az olasz alapítványokat, hogy jelentsék be az olasz nemzeti banknak a külföldi követelésekben beállott változásokat. Ez az intézkedés kapcsolatban áll a valutaforgalomnak Olaszországban legutóbb életbe léptetett korlátozásával.

A szuverén máltai lovagrend Streeruwitz Ernő lovag volt osztrák kancellárnak a rend nagykeresztjét adományozta.

Kattowitz

A kattowitzi bányában 7 bányász betemetett a földomlás. Négyet kimentettek.

Varsó

Malacki Antal püspök, Szentpétervár volt apostoli adminisztrátora 73 éves korában Varsóban meghalt. A püspököt, aki fáradhatatlan jótékonyágáról volt ismeretes egész Oroszországban, annak idején a bolsevikok több évig fogva tartották, majd pedig száműzték, ami aláasta egészségét. A püspök a múlt évben tért vissza Lengyelországba.

Kopenhága

Schioppa Lőrinc hágai apostoli nuncius tüdőgyulladásban megbetegedett. A nuncius állapota aggodalomra ad okot.

Budapest

A francia kormány Petrovics Eleknek a Szépművészeti Múzeum főigazgatójának a francia beesületrend lovagkeresztjét adományozta.

A jászberényi választókerületben szombaton járt le az ajánlások benyújtásának határnapja. Egyedül Antal István dr. nyújtotta be az ajánlásokat. Az egységspárt 4700 ajánlást gyűjtött jelöltje mellett. Így tehát a választás egyhangú lesz és a választás napján, január 27-én nyújtják át a mandátumot Antal Istvánnak.

SPORT

Megkezdődtek a küzdelmek Davosban a jégkorong világbajnokságért

A favorit Kanada 14:0 arányban győzelme

Davosban, a téli sportok világhírű hazájában megkezdődtek a küzdelmek az idei jégkorong világbajnokságért. Az idei világbajnoki küzdelmek iránt ritkán tapasztalt nagy érdeklődés mutatkozik, a földkerekség minden számottevő jégkorongcsapata starthoz állt, hogy megvívja a küzdelmet az idei világbajnokságért. Tizenöt ország válogatott együttese küzd az elsőségért: Ausztria, Csehszlovákia, Svájc, Svédország, Románia, Belgium, Olaszország, Németország, Magyarország, Kanada, Hollandia, Angolország, Lengyelország, Franciaország és Lettország. Szombaton kezdődtek a selejtező mérkőzések a különböző csoportokban, az alábbi eredménye-

kel: Csehszlovákia—Ausztria 2:1, Svájc—Svédország 6:1, Románia—Belgium 2:1, Olaszország—Németország 2:0, Magyarország—Hollandia 6:0, Kanada—Angolország 4:2, Franciaország—Lengyelország 3:2.

A vasárnapi eredmények: Ausztria—Belgium 6:1, Lengyelország—Németország 3:1, Olaszország—Franciaország 1:1, Csehszlovákia—Románia 4:2, Magyarország—Svájc 1:1, Svédország—Hollandia 6:0, Kanada—Lettország 14:0.

A világbajnokság favoritja természetesen Kanada csapata, amelyet a Winnipeg Monarch képvisel. Jól szerepel Anglia, Olaszország és Magyarország együttese, amely csoportjában jelenleg az első helyen áll.

Vasárnap játszották Szuboticán az idei első jégkorong mérkőzést

ZHM—Bácska 5:1 (3:1, 1:0, 1:0)

A hirtelen beállt erős hideg befagyasztotta az összes Szubotica környéki álló vizeket és a korcsolyázók szabadon hódolhatnak a sportszendélyüknek. Egyszerre négy helyen is nyílt korcsolyapálya és napról napra népszerűbb lett Szuboticán ez a sportág is. A múlt télen több jégkorongcsapata alakítottak a szuboticei korcsolyázó ifjak és az idén is erős tréningek voltak a Zorka gyár melletti jégpályán.

Vasárnap a város két legjobb együttese mérte össze erejét. A szezon első jégkorong mérkőzése a Zorka gyár melletti jégen zajlott le és a Bácska

súlyos vereségével végződött. A mérkőzést nagyszámú futballdrucker tekintette meg, s mintegy százan élvezték a mindvégig izgalmas meccset. A mérkőzést, amint várható is volt, a sokkal jobban tréningezett együttes a ZHK nyerte nagy fölényrel és igen szép összjátékkal. Mindkét csapaton erősen látszott, hogy ez az első mérkőzésük az idei jégen, azonban a Bácska teljesen széteső játéka folytán megérdemelten vesztette a mérkőzést. A győztes hokizók közül Jónás és Gaál emelkedett ki játékával, míg a Bácskában egyedül Szuvajdzsicstól láttunk szebbnél szebb kombinációkat.

Újra megindult a ping-pong élet Sztaribecsen

Sztaribecseről jelentik: Bécsen az utóbbi időben hosszú tétlenség után újra megindult az asztali teniszélet. Az újjáéledő bécsi asztali teniszsportnak fontos eseménye van, mert a Szlavia ping-pongosztálya most rendezte meg házi bajnokságát.

A magyar műkorcsolyabajnokságok eredményei. Vasárnap tartották a budapesti műjégpályán a magyar bajnoki műkorcsolyázó versenyeket. A férfibajnokságot Pataky Dénes nyerte, második Terták, harmadik Kertész. A hölgybajnokságot Szilassy Nadin nyerte, második Botond Éva, harmadik Erdős Klári. A páros versenyt a Rotter—Szollás kettős nyerte, második a Gallo—Dillinger, harmadik a Szekrényessy—Szekrényessy, negyedik a Tusák—Balázs kettős. A nemzetközi összetett versenyt az osztrák Tassl nyerte, az osztrák Slanec és a magyar Hidvéghy előtt.

Nősülnek a futballisták, Jurik András, a noviszádi Rádnicski kiváló játékosa eljegyezte Daday Toruska urleányt. A fiatal jegyespárt a noviszádi sportkedvelők közül sokan keresték fel jókívánásaikkal.

A budapesti sulyemlők legyőzték a pozsonyiakat. Vasárnap rendezték Budapesten a Budapest—Pozsony válogatott sulyemelő versenyt. A versenyt Budapest csapata nyerte 1,289,5:1101,5 arányban.

Nagyszabású síverseny volt vasárnap a Toposideren. A verseny távja 18 kilométer volt, győzött Szmodlak.

A húglizó sport hírei

A noviszádi Dalaskör hivatalos közleménye: Felköttem az alábbi tagokat, hogy kedden 22-én este 8 órakor a Lira pályán a Szremac elleni mérkőzésre önkéntelen jelenjenek meg: Nagy, Liebisch, Györfi, Somogyi, Gőz, Krejtner, Dudás, Mohr, Metzinger, Prikkel, Duhí, Busa, Farkas, Resnyák, Zorád. — Tütkár.

A Reggeli Újság

szubotica szerkesztősége és kiadóhivatala
a Gazdakör épületébe, Knyaza Mihajla
ucca 2. szám alá költözött át. Telef. 670

Bácska Topolán és Bajsán

előfizetéseket és hirdetéseket
Adám Jakab
vesz fel a Reggeli Újság részére. Ugyanő intézi
el az esetleges lapkihordó elleni panaszokat

Hirdessen a Reggeli Újságban!

A beográdi nemzeti színház műsora

Szerda, január 23. „A szent láng”. Sommerseet Mogan 3 felvonásos színdarabja. Rendezői Bogics. A darabban Ilics, Mikics, Petri, Gyurics, Velicskovic, Bogatinesevics, Repak és Gyorgyevics szerepelnek.

Csütörtök, január 24. — „Amit szerelmek hívnak”. Berk Edvin háromfelvonásos komédiája. A darabban vendégként szerepel Dugalics Desza a beográdi nemzeti színház primadonnája.

Péntek, január 25. — A beográdi nemzeti színház opera együttesének vendégszereplése. „Traviata”. Az operaelőadáson a beográdi operagyűjtés tagjai közül Ninovic, Popovic, Ertl és Cvijic is fellépnek. Vezényel Pordes karnagy. Az opera előadás helyárai 4—40 dinár között változnak. A kedvezményes jegyek érvényesek.

Szombat, január 26. — „Alt Heidelberg”. Förster Mayer 5 felvonásos énekes darabja. A szombati előadáson Popovic Marica a beográdi drámai együttes kiváló tagja Kete, Milosevic Mátá pedig a szerelmes Károly Henrik trónörökös szerepét alakítja. A kedvezményes jegyek érvényesek.

Vasárnap, január 27. — Délután három órakor „Uros házassága”, Bojics Milutin 3 felvonásos történelmi komédiája. A kedvezményes jegyek nem érvényesek.

A szlaramoravicai képviselőtestület közgyűlése

A szlaramoravicai képviselőtestület most tartotta meg ezévi első rendes közgyűlését. A tárgysorozat első pontjaként az új községi törvény alapján lemondott községi pénztáros helyébe Bevanda Danilót választották meg képviselőül, aki mindjárt le is tette az esküt. Határozatot hoztak arról is, hogy a község szélén lévő dögtemetőt körülkerítik, mert a cigánysereg mindenkor fel szokta bontani az elásott sertéseket, ami által igen súlyos egészségügyi kihatást követnek el.

Ezévben jár le az adóbizottsági tagok mandátuma is, akiket a gyűlés felmentett eddigi tagságaiktól s új bizottsági tagokul a következőket választották meg: Hajdu István asztalost, Zádory János kereskedőt és Heiler Jakab cséplőgéptulajdonost, helyettes tagokul: Kerék Sándor papucost, Schreier István textilgyárost és Bálint Károly cséplőgéptulajdonost. Az adóbizottság tagjainak napidíjait 20 dinárban állapították meg. Felolvasták a községi előfogatosok szerződését is, amelyet a képviselők változtatlanul el is fogadtak. A gyűlés, amelyen Buresár Andrija községi elnök elnökölt, dél után fél egykor ért véget.

— A bártáncos és a maharadzsa lánya. Olmützből jelentik: Rendkívül érdekes meghívást kapott Rudi Kral Alberti az egyik itteni bártáncos. A bártáncos a nyáron Trencsén-Teplitzen volt, ahol megismerkedett az ott üdülő kaportalai maharadzsa családjával. A maharadzsa 16 éves leánya Albertitől vett táncórát és amikor az oktatásnak vége volt a maharadzsa leánya egy körülbelül harmincezer koronát érő briliánsgyűrűvel ajándékozta meg a bártáncost. Rudi Kral Alberti a napokban azután levelet kapott a maharadzsa lányától Indiából. Az előkelő indiai hölgy meghívta a bártáncost apja palotájába Indiába. A bártáncos természetesen eleget tesz a meghívásnak.

KÖZGAZDASÁG

Mennyi adót fizetett Becskerek

Helvennégyszéki részvénytársaság működik a becskerek-i iparkamara területén

Becskeréről jelentik: A becskerek-i pénzügyigazgatóság most készítette el az elmúlt év adófizetési statisztikáját, amelyből kitétni, hogy az 1934. évben a becskerek-i pénzügyigazgatósághoz összesen

36 millió 634,024 dinár állami adó folyt be.

Ebből 1 millió 690,258 dinár alkalmazott és járadékadó, 7 millió 125,016 dinár gyűjtőforgalmi adó, a többi kereseti, ház és földadó címen folyt be.

A városi adóhivatal az év folyamán összesen 5 millió 482,049 dinárt hajtott be, ebből városi pótdadó címen 3 millió 510,151 dinárt. Az adóhátralékok kamatai címen 103,230 dinárt fizettek be. A városi ebadó 19,175, az alkalmazott adó 120,581, míg a kulukmegváltás 645,202 dinárra rugott. A

báni kuluk 796,691 dinárt, a báni ebadó 6,535, a báni fegyveradó 23,105, iparkamarai pótdadó 6,181, a kereskedelmi és gyáripari kamara pótdadó 134,295 dinár folyt be, végül a római katolikus hitközségi adó címen 67,089 dinárt könyveltek el.

A becskerek-i kereskedelmi és gyáripari kamara területén 74 részvénytársaság működik. A törvényesen bejegyzett társaságok száma 1303, a magán-cégeké 1496.

A becskerek-i kereskedelmi és gyáripari kamara területén 1934-ben 503 új iparendélyt adtak ki, 548-at töröltek, ideiglenesen szünetelteti iparát 84 iparüző, csödbe jutott négy, kényszeregyezséget kötött három.

—o—

Tavasszal kezdik meg a bezdáni vámpalota építését

Hírt adott a Reggeli Ujság arról a küzdeletről, amely Bezdán, Batina és Szombor között folyt a dunai vámhivatalért. A vámhivatal már régebben Bezdánban van, a batinaiak azonban azzal az indoklással, hogy a bezdáni vámpalota sehogysem akar felépülni, viszont Batina hajlandó lenne erre a célra átengedni új szolgabírósi épületét, kérték, hogy

hozzájuk helyezték át a hivatalt.

Ugyanakkor a szombor-iak is lépéseket tettek, hogy ők kapják meg a nagy jelentőségű vámhivatalt.

A hír természetesen nagy izgalmat keltett Bezdánban és a kedélyek csak most nyugodtak meg, amikor a község megkapta a végzést, hogy

a vámhivatal Bezdánban marad.

Most azután a bezdán-iak késlekedés nélkül megindították a mozgalmat a vámpalota építésére. A

kérdéssel kapcsolatban Katzenberger községi elnök a következő nyilatkozatot tette munkatársunknak:

— Mivel a jóváhagyó végzés megérkezett, sürgősen kértük a bizottság kiküldését, hogy megvehessük a területet, ahol a vámpalotát felépítjük. A husz holdnyi területet már kiszemeltük és mód van a megegyezésre. A bizottság hozzájárulása után a kora tavasszal megkezdik az építkezést. A palotát Tosics noviszádi mérnök tervrajza alapján építjük fel, három millió dináros költségvetéssel. Az építkezést fedező összeg megvan és így előreláthatóan semmiféle akadály nem késlelteti munkánkat. Örülünk az építkezésnek, mivel ezzel sok munkásnak adhatunk majd hosszabb időre kenyeret. Később, ha újabb pénzfedezetre szert teszünk, felépítjük a tisztviselő lakásokat is.

Igy tehát a bezdáni vámhivatal és a vámpalota építésének ügye véglegesen eljuttatottak tekinthető.

Noviszádi terménytőzsde

A noviszádi terménytőzsdén tegnap a következő árakat jegyezték:

Buza: 78 kgos 2% bácskai 120—122,50, bácskai tiszai 124—126, felsőbánáti 120—122,50, dőlbánáti 117,50—120, szerémi 120—122,50, szlavóniai 121—123.

Rozs: bácskai 115—117,50.

Árpa: bácskai és szerémi 110—112,50, bácskai és szerémi tavaszi 125—127,50.

Zab: bácskai és szerémi 76—78, szlavóniai 81—83, uszdyból 84—86.

Tengeri: bácskai gar. minőség 64—66, bácskai szárított 68—70, bánáti gar. minőség 61—63, bánáti szárított 66—68, szerémi gar. minőség 64—66, szerémi szárított indiai paritásban 68—70.

Buzalisz: bácskai és bánáti nullás gg és g 195—215, kettes 175—195, ötös 155—175, hatos 137,50—147,50, hetes 110—115, nyolcas 85—90.

Buzalisz: szerémi és szlavóniai 192,50—205, kettes 172,50—182,50, ötös 152,50—162,50, hatos 135—145, hetes 110—115, nyolcas 85—90.

Buzakorpa jutazásokban bácskai és szerémi 75—76, bánáti 73—74.

Fehérbab 2% zsák nélkül bácskai és szerémi 130—132,50.

Irányzat: Szilárd.

Forgalom: Közepes.

—o—

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a készárupiac irányzata jóltartott volt. Tiszavíz: buza legálacsonyabb árfolyama 16,75—17,55, felsőtiszai 16,60—17,20, egyéb származású 16,45—16,95. A határidőpiacon tartott. Buza márciusra 16,40—16,41, májusra 16,84—16,86, rozs márciusra 18,54—18,56, tengeri májusra 11,80—11,82.

Szombori terménytőzsde

Buza: bácskai Szombor környéki 117—119, felsőbácskai 117—119, szlavóniai 118—120, szerémi 117—119, Tisza bácskai 120—122, Tisza bánáti 120—122, felsőbánáti 117—119.

Rozs: bácskai vasut 115—117,50.

Zab: bácskai vasut 76—78, szerémi és szlavóniai 78—80.

Árpa: bácskai 115—117,50, szerémi 115—117,50, bácskai tavaszi 127,50—130, baranyai tavaszi 127,50—130.

Korpa: prompt 74—76.

Tengeri: bácskai vasut szárított 67—69, prompt 63—65, szerémi vasut szárított 67—69, szerémi prompt 63—65.

Buzalisz: nullás gg és g 185—205, kettes 165—185, ötös 145—165, hatos 127,50—137,50, hetes 105—110, nyolcas 85—90.

„ALGA” masszázshoz reuma, isiász, csontfájdalmak, emésztési nehézségek és izombántalmak esetén.

Ontson a tenyerére némi „ALGA”-t és dörzsölje be azt a testrészt, ahol a fájdalmak érzé. Ha a tenyere megszáradt, akkor végezze el ezt a műveletet így tegyen többször, majd a bedörzsölt testrészt göngyölje be meleg óyapukendővel vagy zsebkendővel. A masszázst naponta két-háromszor kell végezni. A masszázst követően még többször. Már az első dörzsölésnél kellemes hatást érez és fájdalma csökkennek. Amint a legcsekélyebb bántalmakat érzé, azonnal masszírozza magát „ALGA”-val, mert a fájdalmak elhanyagolása súlyosabb megbetegedések előfutára lehet, amelyet tehát így kevés „ALGA”-val megakadályoz.

„ALGA” mindenütt kapható, 1 üveg 12,- dinár.

Reg. S. Br. 18.117-3

AVALA MOZI, SZUBOTICA
TELEFON 7 CIRIL ES METOD-TÉR 19 TELEFON 7

Hétfő—kedd—szerda

Hannos heti híradó - Popaj matróz kalandja

„Szeretlek”

100%-os német vígjáték az „Ismeretlen vendég” című színmű után. — Főszereplők:

Annabella és Albert Prejean

Zenéjét szerette: GIUSEPPE BECCE

A terem kellemesen illve van!

Előadások kezdete: 4, 6.15 és 8.30 órákor.

APOLLO

Január 21—22—23-án

TIED A DALOM!

Tonfilm-operett. — Főszereplők:

HERBERT GROH híres tenorista, Karin Hardt, Ralph Artur Roberts, Erika Glässer, Theo Lingen

Kísérő műsor:

1. A megboldogult Alekszandar király és öccsége a királynő kőbeidőlt utjának
2. Paramount Journal
3. Halmok és Bugák (Tarzan paródiája)
4. Szines Siltu Simphony „Madarak”

Január 23-án **PEER GYNT** premierje a főszerepben Hans Aibersz!

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

Maurics József

volt vendégios

elhunyta alkalmából a temetésen való megjelenésükkel, részvénytárgyalóikkal koszorú- és virágadományokkal nagy fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk őszinte köszönetet. Külön köszönetet mondunk a Vendéglősök Egyesületének a temetésen való testületi megjelenéséért.

Noviszád, 1935. január 22.

A gyászoló család

Heti keresztirejtvény pályázatunk

részvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyereményeket:

- 1 pár finom női harisnyát, vagy 3 pár férfizoknit a **KLEIN EUGEN cégtől.**
- 3 méter ingnek való puplin kelmét a **Jakovljevic és Keszler cégtől.**
- Egy krumplyomógép **Horváth és Prisztay** vaskereskedésből, Futoski put 40
- 10 különféle Mignon süteményt a **Mignon (Horváth Károly)** cukrászdából, Jevrejszka ulica 15.
- Beretválás hajvágással **Raffay László** fodrásztermében, Noviszád, Vilson-tér 8.
- Beretválás hajvágással **Niemm Ferenc fodrásznál** Noviszád, Safarikova 23.
- Egy pár női estélyi cipőt **Tolveh Gusztáv cipőruháztoi** Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.
- 50 kg. tüzfát házhoz szállítva a **Bratya Krajacsevics cégtől.**
- Egy kgr. valódi csemege-paprika házhoz szállítva **Hj. Pintér József** hácskogradistái paprikamalmától
- Gőzondolálás 8 hónapos tartósággal **Jurik Jovan** (Ábbszörösen kintüntetett fodrászműtermében, Futoski put 16. Telefon 24-39)

Apróhirdetések

- Állást keres**
Fiatal vizsgázott borbélysegéd állást keres. Cím: Imgrund Emil, Bajmok. 139
- Különféle**
Ufázó urak figyelmébe! Szuboticán a „Park Hotel” szobái fűtve vannak. Olcsó, leszállított árak. Tisza, szép szobák. Elsőrendű konyha. Garázs. Telefon 70. KÖZPONTI FÜTÉS! 190
- Kereslet**
KIFUTÓFIU kerekpárral azonnal felvétetik. — Cím: Jevrejszka u. 9. l. 4. 152
- Eladó**
Éneklő kanárimadarak olcsón eladók a tenyész-tónél: Lerch István, Pavnova 15, Noviszád. 3361
- Belétkönyvvel**
fizetheti bankadosságának felét, Prva Hrvatszka, Srpszka, Jugoslovenszka és Union bankoknál. Belétkönyvet szerezzen be **Szemz** irodájában Szuboticán, Antunovicseva 11
- Szubotical kiadó-hivatalunk** minden nap reggel 1/2 9—2-ig és délután 4—7-ig tart hivatalos órákat

SÁTOR

radiolámpák és alkatrészek
vezérképviselete:

Mállér Béla Radió Mállér
okleveles gépészmérnök
SZUBOTICA Petrogradszka ucca 8.

BEOGRAD
Akademia Nauka
Djura Jakšića ulica 2.

Ujtsa meg előfizetését!

- Női bundaalakítást a leguabb dival szerint vagy javítást **Welker György** szűcsmesternél, Noviszád, Kralja Petra ul. 5.
- 1 pár finom selyemharisnyát vagy 3 pár férfizoknit **Az olcsó Perepatis-tól** Noviszád, Futaki ut 27.
- Gőzondolálás 8 hónapos tartósággal **Thalac Pavle** többszörösen kintüntetett fodrászműtermében, Futoski 42.
- 1 télikabátot vagy ruhát 2-5 éves leánynak vagy fiúnak **Papp József** speciális gyermekszabótól, Kralja Petra 15.
- Egy darab varrógósa a **Tapetarszko Jorgandzsijszko Poduzelye** paplan- és kárpitosüzletéből, Jevrejszka ul. 12.
- Egy fényképet a **Foto Iván műteremből** Noviszád, Futoski put 1.
- Egy darab csavarceruza **KARDOS** könyv-, papir-, irodai és iskola-kereskedéstől, Futaki ut 13. sz.
- 3 könyvet a **ANTIKVAR MENAHEM PADO** könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.
- Egy zseblámpa „Zmaj” elemmel **ENGL I DRUG** kerekpárszaküzlet és javítóműhelyből, Futaki ut 8
- Egyszeri arckezelés vagy egy doboz „Léda” puder **Kozmetika »Léda«** Noviszád, Kr. Petra 7.
- Vásárláskor** saját érdekében hivatkozzék a **Reggeli Újságra!**

Vegyen részt a Reggeli Újság heti keresztirejtvény pályázatán

Vízszintes sorok: 1. Magyar író \ddagger , 12. Portékának van, 13. Szűk, államnyelven, 14. Koros, 15. Egyiptomi napisten, 16. Karóhoz köti az ..., 17. Lobot vet, 18. Olasz pénz névelővel, 19. Ürmérték, 22. Hangnem, 24. Tengeri állat (fordítva), 26. Késnek van, 27. Szerencsejáték, 28. Német folyó, 29. Ugyanaz mint 17. vízszintes, 30. Szülő becézve, 32. Gyilkol, 33. Női becenév (i=y), 34. Nem neked, 36. Borjúhang és sporteszköz, 38. Német névelő, 40. Zoró mássalhangzó, 41. Befedi, 44. Pestj komikus, 47. Költői műfaj, 49. Állj vagy ..., 51. Lenti (írásjiba), 54. Véd, 55. Magyar szindarabíró.

Függőleges sorok: 1. Jóvátevő, 2. Menyasszony, 3. Fordított névelő, 4. Ázsiai sivatag, 5. Fa, 6. Bevezető, 7. Tüzelő anyag, 8. Szerémségi község keverve, 9. Ellentétes kötészó (ford.), 10. Gyenge nem neve, 11. Szindarab, 16. Betű (fonetikus), 17. Vécélő, 18. Lovasroham, 20. Betű (fonetikus), 21. K-val régi fegyver (ékezetjiba), 23. Filmszínész

96. számú keresztirejtvény

Közlő: Milinszky Imre (Temerin)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13				14			
15		16				17				
	18				19	20	21			
22	23			24	25		26			
27				28			29			
30			31	32			33			
34		35			36		37			
		38	39				40			
41	42	43			44	45	46			
47				48	49		50			
		51	52	53			54			
55										

keresztneve, 25. Ritka férfinev, 31. Férfi név becézve, 33. Egész, 35. Gyorsan mulik, 37. Fa csoport, 39. Mutató névmás és női név becézve, 42. Edru, 43. Kettőzve bányaváros, 45. Rangjelző, 46. Egy betű híján kisgyermekek iskolája, 48. Vissza: magyar építész, 50. Személyes névmás és hol németül, 51. A Y, 52. Józsvü teszi, 53. Kötésző.

A megfejtéseket legkésőbb jövő hétfő este 6 óráig kell eljuttatni a szerkesztőségbe. A megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki jövő vasárnapi számunkban.

Keresztirejtvénytervezetet szívesen fogadunk. Kérésük csupán az, hogy a kockák száma függőleges és vízszintes irányban ne legyen több 14-nél. A tervezetet beküldők résztvesznek a rendes heti sorsolásban.

A megfejtő neve és címe:

A GAVALLÉR ZSIVÁNY: SOBRI JÓSKA REGÉNYE

Írta: Faragó Jenő

(7)

Mikor Sobri Jóska négyesfogata a ház elé robogott, Böresök András, a ház ura, elébe ment a vendégeknek:

— Köszönöm szépen a megtiszteltetést!

— Szívesen jöttem! — mondotta Sobri és a kezét nyújtotta. Aztán bementek a házba, ahol Papp Andor, az első vőfély mézet nyújtott éppen a menyasszonynak, aki bele mártotta az ujját és leszopta, annak jeléül, hogy az élete edes lesz azután, mindhalálig.

Böresök Judit azután megcsókolt mindenkit. Előbb a házbelieket, aztán a vőlejtette ajkát a menyasszony ajkán, mire lejtett az ajkát a menyasszony ajkán, mire Papp Andor úgy hátba vágta, hogy csak úgy nyekkent.

— Ejnye no, — méltatlankodott Janesi.

— No, no! — tempózta a korholást az első vőfély.

Ezalatt a menyasszony a konyhába ment s ott a gazdaasszonyoskodás jeléül az ételeket megkeverte.

— Vihetitek már! — adta ki a parancsot, mire hat menyecske felkapta a tálat, bevitte a szobába és odatette az asztalra, a vendégek elé.

— Egyék kend, nehogy éhesen maradjon, mint odahaza!

Sobriak külön tálat jutott mindenből. Az árpakásás huslevéshez hozzá sem nyúlt; annál jobban ízlett neki a magaleve-káposzta, a tyukaprólék metélttel, a pacal édes tejjel a kocsonya és a pecsenye.

Mindenki evett mindenből; csak a szemérmes menyasszony maradt étlen-szomjan.

— Majd sor kerül rája is! — mondotta széles vigyorgással az örömapa, Böresök András uram.

Ő volt a leghangosabb, neki volt a legjobb keze. Borral, pálinkával kínálhatta egyre a vendégeit, különösen Sobrit, aki szívesen mulatott. Ha egy-egy pillanatra felhő szállt a homlokára, elhessegette a gondot, bánatot és nagyot kurjantott:

— Sohse halunk meg!

A többiek ráhagyták lelkesen, vidáman.

— Hejahej! Sohasem!

Aztán új ceremónia kezdődött. A menyasszony fektetése. Papp Andor, a vőfély három szál gyertyát vett az ujjai közé és odavezette Böresök Juditot az ágyhoz, amelynek a szélén ott ült már a vőlegény: Himlőhelyes Gajdos Péter. A fiatal asszony lehuzta az ura csizmáját. A csizmaszárba korbács volt eldugva: Gajdos Péter azzal megverte az új menyecskét. Judit erre a lehuzott eszimat vágta az ura fejéhez, azzal hogy:

— Soha többé e forgandó életben, meg nem sértelek, kedves!

Azzal lefeküdt az ágyba és a fiatal férj oda hordta neki az enni-alót. Herőket, mákos-mézes ferentőt, sült tyukot, forgácsfánkot. És édesbort annyit, hogy kótyagos lett tőle. El is aludt hamarosan; az ifjú férj meg ott virrasztott mellette, mert ez volt az ő tiszte az első nászéjszakán.

Hajnali öt óra felé énekszóval keltették fel az asszonyok Juditot. Felkötötték menyecskekonytját és felillesztették a fejkötőjét; ő meg pityergett, mint a záporcső.

— Hát meg se csókolsz, édes uram?...

A násznép, amely egész éjjel mulatott reggel a paplakba kísérte az új házassokat. A fiatalok kalácsot és marhanyelvet vittek

a papnak, aki összeadta őket. Papp Andor rigmust is mondott hozzá....

Ezalatt Sobri, Milfajt Ferkó és Böresök András uram bezárkóztak a tiszta szobába.

— Mi lesz a hozományom? — kérdezte mindjárt Sobri.

— Megkapja a legény a jussát! — ravaszkodott az örömapa.

Milfajt hátbavágta alaposan:

— Ne kerülgesd, öreg; — mondotta keményen, — ami a miénk, az a miénk, azt ide kell adnod mindenképen.

— Adok száz aranyat! — nyögte ki nehezen Böresök András.

— Száz arany, kevés arany! — vélekedett Sobri.

— Kétszázat!

— Az se sok!

— Háromszázat!

— Attul se dobban nagyobbat a szívem!

— Négszázat!... Ötszázat!... De egy garassal se többet!

Azt hitte: rengeteg summát mondott s egészen elképedt, amikor Sobri ezzel se volt megelégedve.

— Ötszáz arany?... Nem kell!...

— De amikor nincs több pénzem!

— Akkor ne csinálj hét határra szóló lagzit és ne hívd meg a lakodalomba Sobri Jóskát! Van énnekem ennél jobb dolgom! Ezalatt az idő alatt elhajthatom a nyájadat, vagy fölperzselhetem a szérüidet!

— Hát tudnál ilyen goromba lenni hozományom?

— Megerőltetném magam!

Most Milfajt Ferkó vette át a szót:

— Ahelyett, hogy itt lopom Isten napját, huszonötöt verhetnék rád!

— Volna lelked?

— Megszóktethetném menyecske lányodat!

— Van neked szeretőd!... Mire kéne az én lányom?

— Ráadhatnám a jegyinet úgy, hogy tüzzel vassal se szednék le többé a testedről!...

Böresök Andrásnak kiült a verejték a homlokán. De összeszorította a fogát és úgy nyögdecselelt elkeseredetten:

— Ötszáz arany nagy pénz!... Egy garast se többet!...

Sobri intett Milfajt Ferkónak, mindketten sarkon fordultak és az ajtó felé lépkedtek.

— Adjon Isten jónapot!

Sobri a kilincsre tette a kezét.

— Adok hatszázat! — nyögte a kétségbeesett Böresök.

Sobri féllábal künn volt már a szobából.

— Adok hétszázat!

Milfajt is kifordult már a küszöbről.

— Adok nyolcszázat!

Az ajtó haragosan becsapódott mögöttük.

— Adok kilencszázat!... Adok ezret!...

Aztán rántott egyet a vállán és felrohogott Böresök András.

— Nem adok egy megveszekedett rézkrajcárt se!... Csináljatok, amit akartok!...

A násznép még mindig mulatott. A menyasszonyt elbujtatták és amikor a vőlegény a keresésére indult: csak egy kítőmött szalmabábot hoztak elébe. Közben vi-

dáman cifrázta a cigány és lelkesen hangzott a nóta:

Hej, kecske, kecskécske,

Adj sajtot, menyecske,

Mert ha nem adsz sajtot,

Rovásodra rovo!

Százszor is elénekelték. Abbahagyták újra kezdték, ingerkedtek, tréfálkoztak, de a vőlegény, Ragyás Gajdos Péter egyre haragosabban mondogatta, hogy ez a szalmabáb nem az ő asszonykája és egyre haragosabban követelte, hogy adják elő a menyecskét.

Most már maguk is szólították:

— Judit, Judit, jőjj elő!

Odabujtatták a kemence m., most nem volt ott.

Talán kiszökött ajtón, ablakon? Tüvé tették érte az egész házat. Nem volt se a konyhán, se a szérűben, se az istállóban.

De a betyárok se voltak sehol. Ők is úgy eltűntek, mint az illanó kámfor!...

Csak nem szöktek meg?... De bizony!... Eszti, aki ott sürgött-forgott a konyhában, látta is, amint lóra kaptak. És azt is látta, amint a menyecskét betették a hintóba. Sobri oda ült melléje és az árvalányhajás, parádés kocsis a lovak közé csapott.

— Tyüh, az áldóját!... — káromkodott Böresök András; aztán nagyot fújt, mint a feldühödött bika és torkaszakadtából kiáltotta:

— Utánuk, emberek!... Adok kétezer aranyat annak, aki visszahozza a menyecskét!... Adok háromezret!...

De lehetséges, hogy most is ezt gondolta magában:

— Egy rézgarast sem adok!

A négy almásszürke sebesen vágatott az országuton. Böresök Judit halálra rémülten ült a hintóban és egyre keservesebben zokogott:

— Eresszetek el!... Engedjétek vissza az uramhoz!

Sobri tréfálkozott vele:

— No iszen, olyan ragyást kaphatsz még minden ujjadra tized!

— De nekem ez az egy kell!

— Hát úgy szereted?

— Szeretem!

Alig birtak vele. Rugott, kapálódzott, karmolt. Sobrinak már végig is hasította körmével az arcát.

— Csendesülj hugám, — mondotta a vezér — mert megköztölek!

De a szép Judit csak tovább erőszakoskodott; mignem sikerült magát kiszabadítania a Sobri Jóska kezéből és kiugrott a robogó kocsiból.

Ájultan terült el a poros országuton.

Sobri megállította a lovakat és maga is szállt a hintóból. Odasietett az ájult menyecskéhez és élesztgetni próbálta. De hiába volt minden, az ifiasszony nem tért magához.

A vezér füttyentett a messze vágatató bandának.

— Megálljatok!... Jöjjetek vissza!...

Elsőnek Milfajt Ferkó fordította vissza a lovát és odasietett Sobrihoz.

— Meghal ez az asszony! — kiáltotta magából kikelve a vezér.

— Hát mi történt vele?

— Kiugrott a robogó hintóból!

(Folytatjuk)